Juozas Erlickas

Žalias pareiškimas

Juozas
Erlickas

Žalias pareiškimas

ir kiti eilėraščiai

dailininkas
Rimvydas Kepežinskas

Vilnius - Vyturys - 1992

UDK 888.2—93
Er—115

E 4803390202—060
M856(08)—92 Neskelbta

ISBN 5—7900—0694—9

© Eilėraščiai, Juozas Erlickas, 1992
© Iliustracijos, Rimvydas Kepežinskas, 1992

Gedimino sapnas

Nieko neturiu, turiu aš tik
Rudeninį margą vėjo paltą,
Kiekvienoj kišenėj po eilėraštį —
Norit, imkit — atiduodu veltui.

Gėdinti mane tetulės bando,
Bara dėdės, kad esu nerimtas.
Ką daryt — eilučių kaip balandžių
Kiekvienoj kišenėje po šimtą.

Dėdės, tetos, jūs manęs neteiskit —
Kito palto niekas man neduos.
Šiandien aš į Lietuvą išeisiu —
Ant kalno karklai siūbuoja, pakalnėj
vanduo...

Lietuvoj eilėraščius pasėsiu —
Tesudygsta širdyse vaikelių...
Ant akmens prie upės atsisėsiu,
Atsisėsiu aš prie viešo kelio.

Kažin kas iš jų išdygti gali?..
Skamba varpas — ten — viršum galvos:
Tu mylėki savo gimtą šalį,
Tu darbuokis vardan Lietuvos...

Jei nebijai skraidyti

Ir lėktuvas, ir vanagas skraido,
Brolių juodvarnių pulkas darnus...
Pasakyk, ar skraidyt nebijai tu? —
Ir eilėraštis turi sparnus.

O! Jis gali tave nuskraidinti
Ir į Užvakar, ir į Poryt,
Nes eilėraštis greitas kaip mintys
Ir kaip aitvaras mėgsta skraidyt.

Naudininkė širdis — jo variklis,
Kilmininkė fantazija — kuras.
Tad pirmyn! Atsiminkite tik,
Kad eilėraštis stabdžių neturi.

Kur matyta, kad stabdžiai skraidytų! —
Apsieisim puikiausiai be jų.
Tu atverk viršelius, lipk į vidų,
Įsitverk už sparnų abiejų.

Nebijok! Jei eilėraštis žalias,
Jeigu gimęs jisai auštant rytui
Iš spalvotų sapnų — viską gali!
Tik negali jisai neskraidyti.

Bėglys

Ko tu, vaikeli medinis,
Rymai prie Pasakos vartų?
— Ak! Ten juk mano Tėvynė —
Prasideda ji: „Kitą kartą...“

— Ko toks sudžiūvęs, paliegęs?
Liūdnas... Švarkelis suplyšęs...
— Iš vaikiškos knygos pabėgau
Ir atgalios nebegrįšiu.

— Kam gi tu bėgai? Juk lėlei
Lemta knygelėj gyventi...
— Ak! Jūs nežinot, broleliai,
Kokį ten vargą mes kentėm.

Kaip mus kankino ir draskė
Du avinėliai berniukai —
Nieks nenorėjo suprasti,
Kas širdyje Medinuko.

Vieną lietaus pilną dieną
Knygą kieme jie pamiršo...
Ak! Pakabintas ant sienos
Šaipėsi kariškas diržas.

O pagaliau, pasičiupę —
Gėda sakyt — tartum pelę,
Ėmė skaityti kačiukai
Vargšę spalvotą knygelę.

Mano mažytę sesutę
Perplėšė it miglą vėjas,
Nebemokėjo susiūti
Net ir septynios siuvėjos...

Pūsiu aš aukso trimitą:
Pulką kareivių man duokit!
Eisim visi, auštant rytui,
Mes pasakėlių vaduoti.

Ženkit į laisvę, kaimynės,
Pasakų mažos knygelės!..
Liks tie namai nusiminę
Tartum dangus be saulelės...

Du drugeliai

Liepos mėnesį, per lietų,
Du drugeliai skrido...
— Man į Vakarus skrist liepė!
— Liepė man į Rytus!

Išsiskyrė du drugeliai
Ežero pakrantėj...
— Parašyk tu man laiškelį!
— Parašyk ir man tu!

Viens į vieną, kits į kitą
Nuplasnojo pusę...
— Pasakyk, kur tau rašyti?
Kur tu žiemą būsi?..

Kopūstynėje žlegsėjo
Vikšrai tartum tankai...
— Parašyk ant debesėlio
Ir pasiųsk į dangų...

Debesys

Paslaptingi tartum mėnesiena,
Kaip kalnai ir kaip per kalnus kelias.
Kartais — tartum tų kalnų oželiai,
Vienas kitą vaikos kiaurą dieną.

Kartais — tartum raiteliai iš kino,
Tartum miestai, kuriuose nebuvęs.
Kur keliauja debesys, nežino
Nei margi drugeliai, nei lėktuvai.

Kaip prisiminimų atvirukai
Danguje — lyg žydintys linai...
Jei tiki, kad debesys — tai rūkas,
Dar nedaug tu žemėj gyvenai...

1990-ųjų žiema

Buvo ta žiema tikrai keistoka —
Nepasakėm jai mes nieko blogo,—
Atėjo Lietuvon, pasižiūrėjo,
Trenkė durimis ir vėl išėjo.

Senis Šaltis slepiasi sulijęs...
Ko gi ta Žiema taip mūsų bijo? —
Klausinėjau Kalendoriaus seno,
Kurs žiemų ir vasarų daug mena.

Žilo Kalendoriaus lapai virpa:
— Gal dėl to, kad širdis surakinusios
Sniego purvinos grandinės tirpsta,
Visos aikštės nuo žmonių patvinusios...

Gal dėl to, kad Speigo šalyje
Mirusių pulkai pakėlė galvas,
Gal — kad Gedimino pilyje
Kaip saulelė — vėliava trispalvė...

Kur yra, seneli, tavo dantys?

— Kur yra, seneli, tavo dantys?
— Pensijon išėjo atsikandę.
Ėjo per metus ar du po vieną,
Palydėjau su skausmu kiekvieną.

Šiandien tuščias darbo kabinetas...
Dirbo sunkiai, ką čia ir kalbėti! —
Kiek reikėjo perkrimst riešutų,
Kiek — laikyt liežuvį už dantų.

O laikai tokie, vaikeli, buvo,
Kad nekramtė jie ilgokais tarpais,
Bet — laikyti už dantų liežuvį
Buvo baisiai reikalingas darbas.

Tais laikais, kai kirto, o ne sėjo,
Krimto jie, Šviesiam Rytojui auštant,
Ne ledus, o ledą Jenisiejaus,
Kedro žievę, kaulą, šuns apgraužtą...

Valė juos ne minkštas šepetėlis,
O enkavedisto kumštis kietas...
Daug oi daug yra dantų, vaikeli,
Sibiro sniegynuose pasėta.

Šiuolaikiniai dantys nebe tokie,
Sausą plutą graužt jų nieks nemokė.
Varsto lūpų vartelius kas dieną vis
drąsiau,
Žino dantys, kad šiandieną į dantis
negaus.

Ne kažkiek rimtesnio darbo būna,
Jau liežuviai — palaidi tribūnoj...
Tik nepratę nuo mažens darbuotis,
Pasitraukia greitai iš rikiuotės.

Prisiminęs tuos laikus senuosius,
Noriu palinkėti, kad tavuosius
Dantukus tvarkytų specialistas,
Bet!
Ne enkavedistas, o dantistas.

Senelio žodis

Brangieji, jūs gyvenkite gyvenimus
Ne tokius, kokį gyvenau aš pats čia!
Tebūna jūs gyvenimas
Gražus kaip mūsų Nemunas,
Valymo įrengimus pastačius.

Nerūkykit „Primos“ nei hašišo —
Ir mėlynom akim į jus žiūrės mergaitės
jaunos.
Į plautį neįlįs vėžys,
Kaip lenda juodas garvežys
Kaukdamas į tunelį prie Kauno.

Ir žmogaus nemuškite — negalima! —
O palydėkit jį pilin tarytum Žaną d'Ark,
Tik, jei pasiūlytų bokalą,
Sprukit kuo greičiau į šalį,
Nebent kuris parkristų nuo infarkto.

Į namus, nelaukdami nakties,
Grįžkit — lai didžiuojas Liftai,
Laikrodžiai
ir Giminės.
Žinokit, bus smagu išties,
Ištiesus kojas, po mirties
Girdėti, kaip gražiausiais žodžiais mini
jus.

Eilėraštis draugams

Įsižeidė vėl vyresni
Ir bartis ir grūmoti šoka:
Ne taip tu, jaunas, gyveni —
O aš taip gyvenu kaip moku.

Lazdom baksnoja dėdės: štai
Tu ne su tais draugais draugauji,
Draugystė netikra tatai —
O mano rankoj — lapų sauja...

O man užtenka pinigų,
Kiek rudeninis vėjas duoda.
Aš nenusiperku draugų —
Ir neparduodu.

Pavasario naktys

O gegužio naktis — pavojinga,
Tu nubrisi į sodą gilyn,
Atsistosi po vyšniomis — sninga,
Ir prikris šilto sniego širdin.

Ir netirpsta, netirpsta tas sniegas,
O per sniegą lyg žingsniai — girdi? —
Tu nelauki tarytum ir nieko,
Bet plasnoja kaip paukštė širdis.

Ir iš tolo kažkas tyliai šaukia,—
Taip nuo sniego širdy neramu.
Pirmą sykį tavęs šiąnakt laukia
Kelias ne į namus — iš namų.

Nes už upės lakštingalos plaka...
Nežinai, ko juokies ir verki...
Ir Naktis švelniai paliečia kaktą —
Tu Pavasariu, mielas, sergi...

Pirmosios meilės daina

Jeigu aš nebūčiau niekad gimęs,
Gal mane tu būtum išgalvojus?
Jeigu neturėčiau aš Tėvynės,
Gal ją būtum man padovanojus?

Jei kaip Žemė tu mane mylėtum,
Gal tu sugalvotum man gyvenimą?
Tokį trumpą kaip birželio lietūs...
Tokį ilgą — kaip lietus į žemę...

Ir tikriausiai tu mane pašauktum
Ankstų rytą, paukščių miškui giedant...
Ir tikriausiai tu manęs palauktum,
Jei aš kelio nesurasčiau niekad...

Pirmasis išsiskyrimas

Aš išeisiu į sodus Tiranijos,
Ir, Gimtadieniui auštant, priskinsiu
Baltą puokštę rasų rozeranijų,
Kad mane — Niekados — prisimintum.

Tavo veidrody noriu atrodyt
Aš laimingu pavasario rytu,
Tau aš noriu skambėti melodija,
Kur žiedais tą pavasarį krito.

O dabar krinta lietūs — kaip grotos —
Pilkas vieškelis gulas po kojom...
Tu mane palydėki į stotį,
Kurioje traukiniai nesustoja...

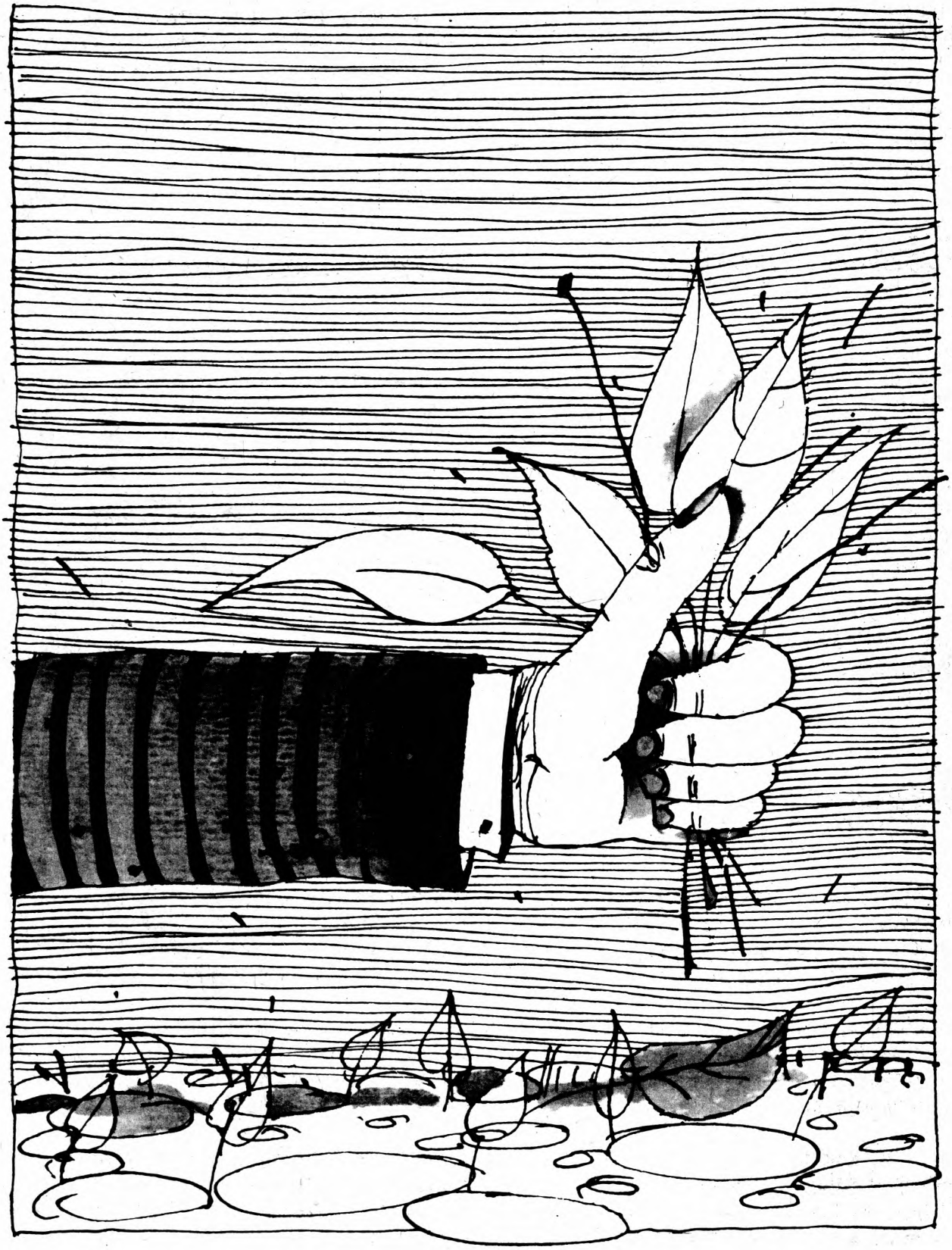

Mintys

Kaip pilių griuvėsiai — tokios
Būna mintys sunkios.
Būna lengvos tartum šokis
Aisedoros Dunkan.

Būna greitos kaip šviesa
Niekur nenuskridus.
Būna kreivos kaip tiesa
Minioje paklydus.

Geros kaip motulės akys,
Gilios tartum girios.
Tamsios kaip per girią takas —
Kryžkelės įkyrios.

Būna baikščios tartum žuvys —
Šūktels — dingsta jos.
Būna drąsios kaip lietuvis
Žalgirio laukuos.

Tartum draugo laiškas — šviesios,
Kaip rugpjūtis — šiltos...
Būna mintys baisiai tiesios —
Tik ant kaklo — kilpa...

Šautuvas

Mokykloj mane teišmokė
Klausyti poručiko girto.
Man liepia — aš taikaus į žmogų,
Žiūrėdamas tiesiai į širdį.

Aš nežinau, kur Tėvynė,
Kas tau šią naktį sapnavos...
Mano širdis — metalinė —
Vėliava rankoje tavo...

Aš — Visada Pasiryžęs,
Negailestingas kaip laikas...
Guli it nukirstas kryžius
Dulkėse Motinos vaikas...

Yra šalis

Jie brido per kraują, mes bridom per purvą,
Jie ėjo pavėjui, o sakė — prieš vėją.
Jie statėsi rūmus, mes rausėmės urvus
Jie sakė: taip reikia, o mums — nereikėjo.

Jie šaukė: į priekį už didelį siekį!
Bet siekis vis tolo, o kelias ilgėjo...
Jie šaukė: mes veltui negausime nieko!
Bet ėmė jie veltui — ką tik norėjo.

Jie šaukė: mums Marksas tebus už vadovą!
Kas sena — tevysta, daigai naujo kalas!
Tačiau net ir Marksą per pusę jie pjovė:
Mums — tiktai biustą, o sau — kapitalą.

Jie šaukė: už Didįjį reikalą stokim!
Jie kirto Europon ir Azijon langus...
O mano senelis prakirto tik stogą
Ir pupą augino — įlipti į dangų...

Nenoriu būti kareiviu

Čia Šautuvas karalius valdo mus...
Nenoriu būti aš kareivis, mama,
Aš noriu, mama, grįžti į namus,
Kur ežerai, kur ošia girios ramios.

Bet Šautuvas išvaro mus į žygį...
Nenoriu būti aš kareivis, mama,
Aš sapnavau, kad paskutinį sykį
Girdėjau prie namų berželį šlamant.

Jau liepia Šautuvas man šaut į žmogų...
Nenoriu būti aš kareivis, mama,
Aš taikytis žmogaus širdin nemoku —
Manęs tu neišmokei šito, mama.

O Šautuvas į mano širdį taikos...
Nenoriu būti aš kareivis, mama,
Aš grįšiu Lietuvon, aš Tavo vaikas...
Virš kapo Lietuvoj berželis šlama...

Žiema

Sunkiom Šiaurės vėjo grandinėm
Sukausto Upelį nekaltą.
Be rakto laukus užrakina
Ir numeta drobulę baltą.

O po ledu aukso žuvys,
Sniego ir ledo belaisvės
Tartum Vorkutoj lietuvis
Keturiasdešimtpirmaisiais...

Sniegas vis krinta ir krinta —
Lapkričio žolę negyvą
Paslepia stropiai tarytum
Grotos Saugumo archyvą...

Dvylika eilučių nežinau apie ką

Šešiakojis devyngalvis,
Užsimojęs tartum kalvis,
Ant manęs staiga kad šoks —
Nežinau aš, kas jis toks!

Griežia dantimis kaip pjūklais,
Ausyse šeši pabūklai,
Kumščių dvylika ir vienas,
O išlindo jis iš sienos.

Nemanykite, kad verksiu —
Aš nekreipsiu dėmesio.
Aš rašysiu užsimerkęs
Laišką Kovo mėnesiui!

Ipolitas

Toks žmogelis Ipolitas,
Atsibudęs vieną rytą,
Sūrį kando — nusigando,
Kad galvos neranda!

Kurgi dingo ta galva —
Vakar taigi buvo!
Guli ir kepurė, va,
O galva pražuvo!

Kur aš eisiu be galvos —
Ką gi žmonės pagalvos?!

Nieko jis nebesupranta —
Tesupranta tiek:
Kad galvos nebesuranda,
O daugiau tai nieko.

Nuo atsitikimo šito
Net galva jam apsisuko.
Baisiai keista Ipolitui —
Nėr galvos, o sukas!

Mąsto jis: o gal į naudą?
Gal net baisiai sveika? —
Nėr galvos, tai ir neskauda,
Ir galvot nereikia.

Diena, kurios nebuvo

Gyvenau aš saulėtam name,
Saulė šokinėjo grindimis.
Pabučiavo miegantį mane
Vienas mažas saulės spindulys.

Pabudau — už lango saulės plotai...
Pasirodė man visa diena ta,
Kaip laukų siūbuojantys aruodai,
Kaip kalnai, kurių dar nieks nematė.

Buvo ta diena kaip dovana,
Tartum Ąžuolyne zuikių šokis...
Nušuoliavo, nebegrįžo niekad pas mane
Gal aš tik susapnavau ją tokią...

Gyvenimas kaip žemė

Ak dienos kaip pokyliai purvinos,
Kaip sniegas, pavirtęs į nieką...
Išeisiu į lauką, įlįsiu į urvą,
Pasišnekėsiu su Slieku.

Klajosiu takais jo painiais
Po žemėm, kur niekas nemato.
Įpūsiu ugnelę tenais,
Išgersime dviese arbatos.

Neklauskit, ką Sliekas galvoja,
Kai sniegas pavasarį tirpsta —
Jis dirba. Jis žemės artojas
Ir pats jis žeme pavirsta...

Sekmadienis

Aš Sekmadienis esu —
Žadintuvai tyli.
Pamiegoki šiandien tu,
Nuo Darbų pražilęs.

Linksta ąžuolų viršūnės,
Išsilaksto tvoros —
Vejasi tave kaip šunys
Lapai Kalendoriaus.

Tai Darbadieniai šešiese
Su Darbų maišeliais —
Pas mane tu pailsėsi
Kaip šiltoj trobelėj.

Te Darbai už durų trypia
Ir trimitą pučia,
Dygsta jie tarytum grybai
Po lietaus rugpjūčio.

Sukasi Darbai aplinkui —
Kilpomis ant kojų...
Niekados jų nesurinksi —
Liks šviesiam rytojui.

Ak! Darbų pilna Tėvynė —
Svyra senos svirtys —
Lietuvoj tau paskutinis
Darbas bus — numirti.

Miegas

Niekados nesu aš matęs Miego,
Nežinau net, kaip jisai atrodo.
O kas naktį lovoje vis tiek
Tįsau ir žiūriu sapnus spalvotus.

Kaip ateina Miegas, negirdėjau,
Kaip išeina — neregėjau niekad.
Visą naktį po stalu tupėjau,
Laukiau — neatėjo tąnakt niekas.

Aš net nežinau, kad aš miegu!
Stebis tik mama: „Vartais ilgokai".
Nežinau, ar jį laikyt draugu,
Ar jis atskubės, kai bus man bloga?

Kai prarasiu, nieko neįgijęs,
Kai įgysiu daug, praradęs viską,
Kai pabels Ruduo, sapnus išvijęs,
Ar ateis jisai? Iš kokio miško?..

Aš regėjau, kaip sesulė mirė,
Kaip Takai eglišakius jai klojo,
Kaip tėvelis, juodaplaukis vyras,
Daug naktų — savaičių nemiegojo.

Pagalvojau aš tada, kad Miegas
Gali būt šaltesnis ir už Mirtį —
Ant plaukų tėveliui krito sniegas
Ir jau niekados nebeištirpo...

Keliauk atsargiai

Laikykis tvirtai už vairo —
Visko nutinka keliuos...
Atsargiai! Nesuk į kairę,
Kryžkelę kai privažiuosi.

Šviesos kairėj raudonos.
Reiškia tatai: negalima!
Čia Šviesoforas — ponas,
Sukis tenai, kur žalia.

Ėjo kadais pro raudoną
Šviesą — pirmyn! — bolševikai...
Apsidairyki į šonus —
Kas iš Tėvynės liko!

Net Šviesoforas sulinko —
Kraują ir ašaras mena jis...
Apsidairyki aplinkui —
Argi tai mūsų Gyvenimas?

Riogso prie Didžiojo kelio
Kūjo sunkaus priplotas...
Dulkės kaip pilkos pelės
Graužia paminklą piloto...

Pelės

Pelės pilkos, pilkas jų gyvenimas.
Pelės baisiai bijo katinų.
Laukia pelės: ak, gal gims Peleninas,
Karaliūnas pasakų senų.

Taip ir buvo: gimė jis iš nieko,
Iš senų suplyšusių sapnų.
Vos tik gimęs — šoko jis iš miego:
Saulės jums parnešti išeinu!

Ir išėjo, ir parėjo — tiesiai
Saulė jam spindėjo ant kaktos —
Visos pelės veržėsi į šviesą,
Net ir kurmis bėgo iš paskos.

Ponai katinai! Jūs keliat puotą,
Manot — žinot, kur pelių keliai.
Bet pelytė šmurkšteli po šluota,
O po šluota — raštų sandėliai.

Naktimis juos pelės graužia, graužia:
„Žingsnis priekin, žingsniai du atgal...“
Vargšas katinas šiek tiek įkaušęs,
Šitokių daiktų suprast negal...

Katine Marso, tu skelbi tostą,
Bet sudūžta letenoj bokalas...
Nežinai tu, kas yra kolchozas,
Nežinai, kas „Belomor kanalas“...

Tu, Siamo žaliaake sese,
Ar kasei rūdynus Vorkutoj?
Ar statyti teko Dneprogesą
Ir gyventi šuns būdoj?

Kur bedingsit jūs — jau dunda būgnai,
Rūksta kailiniai, liepsnoja rūmai.
Ir palinkęs narsiai virš bedugnės
Riteris Peleninas tribūnoj.

O aplink raudonos žvaigždės žydi,
Užrašyta tuščiame danguj:
„Tas negraužia, kas negraužia kito,
O save sugraušime paskui!“

Iš visų melų gražiausias — kinas,
Iš visų paukštelių — švino kulkos...
Švilpia vėjas nuo šalies Pelynų,
Žarsto kruvinas pasaulio dulkes...

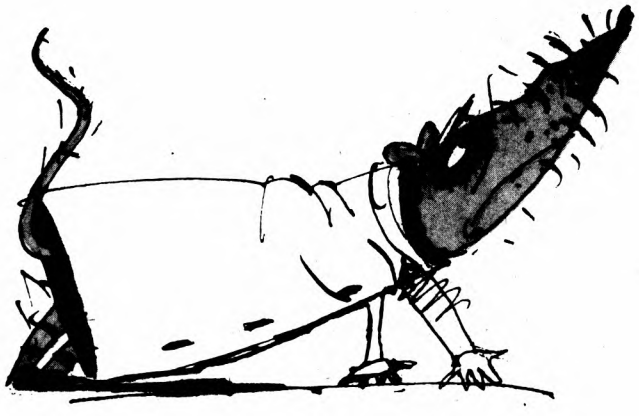

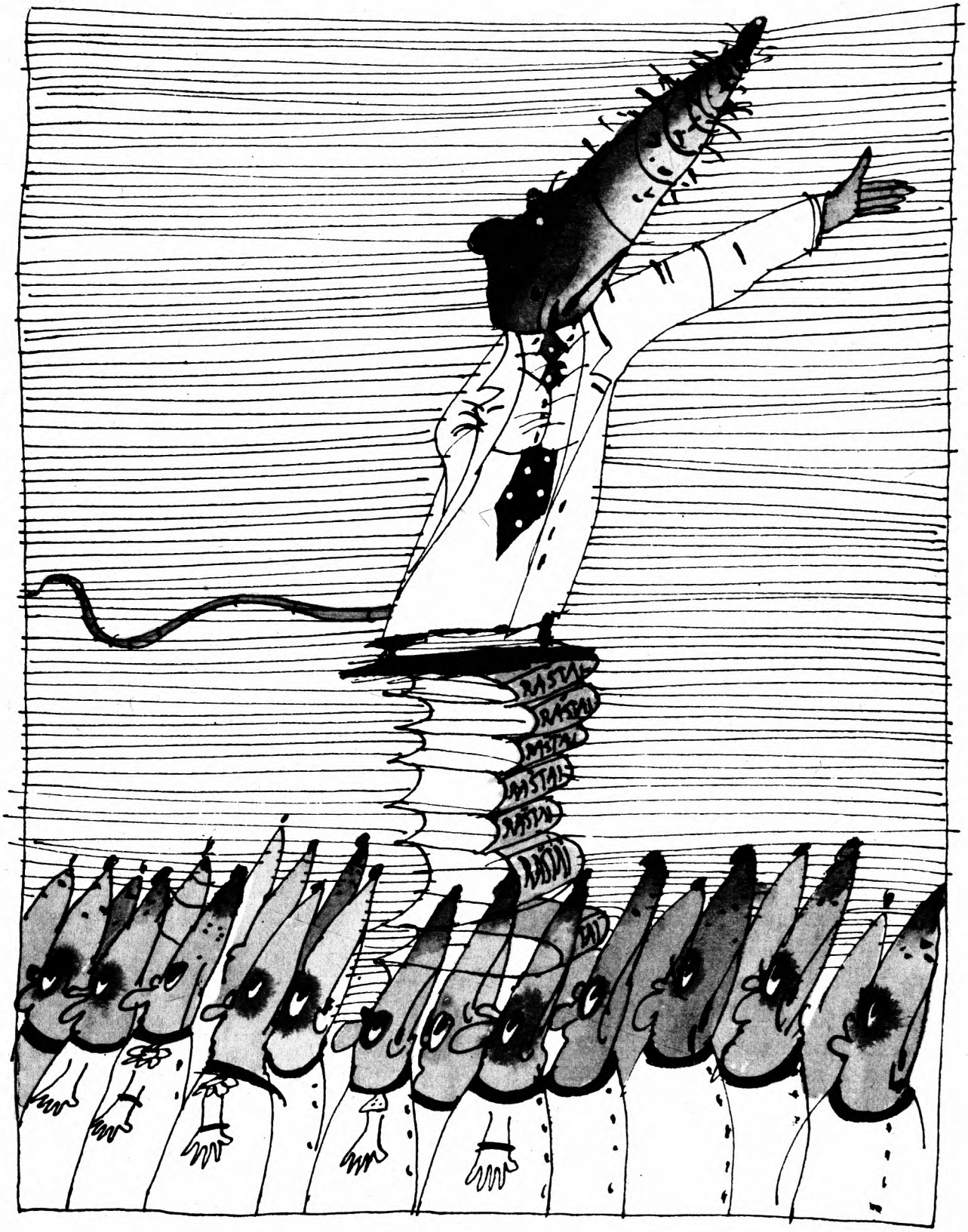

Sena nauja daina

Du gaideliai kūlė baltus žirnius,
Dvi vištelės į malūną vežė,
O malūnininkas, Šeškas girtas,
Miltus vogė ir į turgų nešė.

Pardavė už butelį, nebrangiai
Pelei, spekuliantei tai, Pelicijai.
Tarakonas matė ir į dangų
Siuntė raštą Katinų milicijai.

O milicija saldžiai miegojo
Ir sapnavo jūras balto pieno...
Du gaideliai graudžiai užgiedojo,
Dvi vištelės verkė kiaurą dieną...

Uodas vandenėlį sunkiai nešė,
Musė būtų saldžią tešlą maišius...
Užkandinėj plėšia dainą Šeškas,
Po stalu voliojas girtas Maišas...

Leidos Saulė, nieko neišvirus,
Mėnuo kėlės, neiškepęs blynų...
Skrenda vargšas Uodas — ti ri ri ri...
Knarkia Šeškas vidury Šeškinės...

Žalias kirminėlis

Iš puvėsių pasikėlęs,
Mažas žalias kirminėlis,
Nuropojęs nuo Šiukšlyno,
Kur toliau ropot, nežino.

Mirkčioja žaliom akelėm,
Dairosi į didį kelią —
Žalios pievos, baltos ievos,
Saulė danguje — kaip Dievas!

— Tai kodėl lig šiol mes buvom
Ten, kur dvokia, rūgsta, pūva?..
Tėvas šaukia nuo Šiukšlyno:
— Grįžk, sūnau, čia mūs Tėvynė!

Tarakonas

Jūs nerūstaukite, ponai,
Kad esu tik tarakonas.
Toks gimiau — tai ką darysi,
Kad į plyšį lemta lįsti.

Gal ir aš norėčiau būti
Ir žuvėdra, ir gegutė...
Bet likimo tiek teduota —
Graužti duonos plutą juodą.

Pats raudojau gailiai, ponai,
Kai užaugęs supratau,
Kad esu tik tarakonas
Ir kitkuom nebūsiu jau.

Kiek svajojau, kiek tikėjaus,
Kad išeis gal iš manęs
Pardavėjas ar vedėjas —
Neišėjo niekas, nes

Aš tik elgeta klajūnas...
(Dievui skundo nerašiau!)
Bet visi mes Žemės sūnūs,
Tad kaip brolio ir prašau:

Leisk miegoti man prie krosnies,
Neišgink į pūgą tik
Ir nelaistyk dichlofosais —
Nieks vis viena neišdygs.

Duok man duonos kasdieninės
Tiek, kad nereikėtų vogt,
Na, o dieną paskutinę
Tartum brolį pašarvok.

Musė

Sienoj tarytum vinis
Tavo kūnelis sustingęs...
Kam tu išvis gyveni?
Kam tu esi reikalinga?

Lubom rėplioji — o kam tai?
Žvelgiant iš šono — keistoka:
Net ir tarybiniai tankai
Šitaip rėpliot dar nemoka.

Kandi plačiai išsižiojus
Miegančiam vaikui į nosį —
Kandi ir net negalvoji,
Kas tam vaikeliui sapnuosis?

Kur tu puotauji, brangioji,—
Gėda! Net parkeris rausta...
Šauksiu į dangų rytoj,
Kad jūsų gentį uždraustų.

Kamuolys

Ruduo... Lietus... Žolė suvargus...
Ir pulkas augalotų vyrų...
Kas nori, tas mane ir spardo,
Ir aš lekiu tenai, kur spiria.

Aš nežinau — kodėl? už ką?
Mane iškart keliese puola...
Neėstų nė viena ožka
Žolės, kurioj randu aš guolį.

Bet aš tyliu, aš gero būdo.
Tik, ak kaip skauda margus šonus!..
Lyg džiunglėse paklydęs liūtas
Riaumoja kreivas stadionas.

Aikštės gale — ne aukso vartai,
Pro juos pasprukt esu mėginęs,
Tačiau budrus pakrypęs sargas
Tų vartų man neatrakina.

Sakykit, kaip man apsiginti?..
Vėl vienas aš prieš visą būrį.
Visi akiplėšos žibintai
Tik į mane šįvakar žiūri.

Padovanokit man sparnus,
Dangaus žydrynę, žalią girią...
Tik smūgis, riksmas nedarnus,—
Ir aš lekiu tenai, kur spiria.

Svečiuose pas Žibutę

Aplankysim šįryt mes Žibutę,
Kanarėlių žydinčią sesutę,
Mažą didelio Dangaus dukrelę,
Kur viena parimus prie upelio.

— Kurgi tu praleidai šaltą žiemą?
Kas tau dovanojo šitą žiedą?
Kas gi tau pasiuvo šilko kojines? —
Taip vis klausinėjam ją apstoję mes.

— Kas parodė kelią prie upelio?..—
O Žibutė šypsosi ir tyli...
Sušnara staiga lietaus lašeliai:
Mes — pirmi pavasario sukilėliai!

Keistas švarkas

Aš kadais turėjau švarką —
Paprasčiausią, margą.
Bet rugsėjo vieną rytą
Į Pietus jisai išskrido.

Tąsyk pievoj veršis bliovė,
Graudžiai klykė gervės...
Suplasnojo dviem rankovėm
Švarkas susinervinęs.

Nors ir smarkiai tąsyk lijo,
Gervių trikampį pavijęs,
Būrio uodegoj jis
Taip ir nuplasnojo...

Grįžt pavasarį turėtų —
Prisimins gal kelią.
Džiaugčiaus, jeigu išperėtų
Daug mažų švarkelių...

Vaikystės dienos

Kiek aš nieko ten turėjau —
Dangų, debesis ir vėjus...
Bet rašiau mažais piršteliais
Kažin ką ant Gervių kelio.

Aš rašiau, o raidės skraidė,
Raideles tas paukščiai skaitė
Ir giedojo ankstų rytą
Tai, kas mano parašyta.

Pievoj klausėsi ir plojo
Du šimtai baltų avelių...
Rašė raides basos kojos
Ant visų baltų takelių.

Pievos ir miškai skambėjo,
Debesėlių sniegas...
...kaip šešėliai pievom bėgo,
Nebegrįžo niekad...

Sniegui krintant

Iš Aukštųjų Bokštų krinta
Pirmas sniegas šiandien:
Toks nepaprastas ir linksmas
Kaip kvietimas šventėn.

Lekia per laukus beprotis
Vėjas kaip Čiapajevas.
Susirinko čia, atrodo,
Visos šalčio pajėgos.

Ežerėlis mažas miega
Su žuvim ir valtim...
Aš pasiūsiu tau iš sniego
Sidabrinį paltą.

Milijardai snaigių šoka,
Vėjas girnas suka...
Būsi tu su paltu tokiu
Panaši į pūgą...

Kalė tėvelis...

Mano tėvelis buvo kalvelis
Kalė jis tin vis ir tin...
Mena vinelės: kalė tėvelis
Už save ir už tą vaikiną.

O tas vaikinas ėjo į kiną
Ėjo į Juodvarnių balių...
Kalė tėvelis tin vis ir tin —
Kalvėj sunkusis metalas.

O tas vaikinas gėrė degtinę,
Maukė šampaną ir alų...
Kalė tėvelis tin vis ir tin,
Ak! Reikia kalti, kol kalasi...

— — — lėkė kaip paukščiai... Kūjis sunkyn vis...
Kalvėj užkaltos durelės...
Kas gi čia kala tin vis ir tin? —
Užkala mano tėvelį...

Žemės sapnas

Balandis buvo. Bulvės dirvon ėjo,
Pureno šaunūs Kastuvai daržus.
Staiga atjojo į laukus Rugsėjis —
Jis buvo į Balandį panašus.

Toks pat jis buvo šiltas, pypkę rūkė.
Toks pat šviesus, švelnus tarytum
samanos.
Iš paskos bėgo du šimtai ėriukų,
Kuriuos Balandis už upelio ganė.

Per dirvą jojo — bulvės bėgo klėtin...
Paskui lėtai pakalnėn nusileido.
Auksinių beržo lapų laikė rėtį,
Kuriuos Balandis beržynėly skleidė...

— — — O vakare ilgai ilgai kalbėjos
Du broliai... Skriejo dangumi kometos...
Apie Bulviakasį ir apie Sėją,
Ir apie tai, kad išsiskirti metas...

Nes buvo šitas jų susitikimas
Tik Žemės amžinosios sapnas senas,
Tik keistas, tolimas prisiminimas,
Kaip sūnūs jos kadais kartu gyvenę...

Trobelė prie miško

Tokia susigūžus, sulinkus,
Lyg vakar iš miško išėjus.
Vidurnaktį braido aplinkui
Valkata — lapkričio vėjas.

Žiūri į kiemą kaip dievas
Apuokas, ant beržo nutūpęs.
Ganosi naktį po pievas —
Lyg avys — pririštos upės.

Žiūriu aš pro dvyliktą langą:
Sena, pamiršta knygelė —
Į kiemą tarytum į dangų
Išeina Žolynų Senelė.

Prašnekina strazdą ir katę,
Ją kalbina žolės ir vėjas —
Kokia stebuklinga kalba ta,
Kurios niekada negirdėjau.
Kurios niekada neišmokau —
Skubėjau aš augti, skubėjau...
Kažką man lakštingalos suokė,
Kažką liepos lietūs skambėjo.

Rūpėjo man juokas ir kinas.
Ir kamuolį pievom vaikytis.
Ką verkia žolė rudeninė,
Aš neišmokau klausytis.

Baltą leliją nuskynęs,
Aš negirdžiu, kaip ji vysta...
Man didmiesčio ugnys — žvaigždynai,
Tik neįmanoma skristi...

Du vikšrai ir sapnas

Per kopūsto koją,
Per birželio dieną
Vikšrai du ropojo
Gaudyt sapno vieno.

Sapno — šilto, žalio,
To, kurs rytą dingo —
Gal surast dar galima
Tik — už kokio vingio?

Sapnas — tartum akys
Šviesios girių vaiko —
Tam sapne plaštakėm
Jie viens kitą vaikės,

Viršum pievos tartum
Žiedlapiai jie skrido.
Sveikinosi margos
Gėlės: labas rytas!

Medų nešė bitės,
Pienės girdė pienu...
Per kopūstą ritas
Ašaros kaip dienos.

Užsimerkia akys —
Kaip baisu iš tikro
Paskraidyt plaštakėm,
O nubusti vikšrais...

Kaklaraištis. 1980-ieji

Žygiuoja kareivių mažų legionai
Į ateitį šviesią supuvusiu tiltu.
Kaklaraištis ryškiai raudonas
Ant vaikiško kaklo — it kilpa.

Žygiuoja kareivis į ateitį aklas
Per purviną žemę, per drumzliną lietų...
Kaklaraiščio kilpa ant kaklo,
Pasmaugusi Laisvę ir Lietuvą.

Žygiuoja kareivis pirmyn už teisybę —
Tarybinę Lietuvą liaudis sukūrė...—
Teisybė sušaudyta Sibire —
Kryžiai prie Laptevų jūros...

Žygiuoja jisai Visada Pasiryžęs
Tėvynę — ne tėvo, ne motinos —
ginti...
Jam kruviną kilpą užrišo,
Kad nieko jis neprisimintų...

1975

Į keistą miestą pakliuvau aš sykį —
Šitam mieste visi keistai miegojo:
Stati, tarytum žengdami į žygį
Aukštyn, pirmyn išmetę kairę koją.

Sustingus gatvė kaip skulptūrų parkas,
Aš prieinu arčiau: — Pabuskit,
broliai! —
Plačiai atmerktos akys tartum arkos,
Sustingęs žvilgsnis, nukreiptas į tolį.

Pakibusios kaip šventiniai balionai
Miegojo musės ir uodai padūkę.
Miegojo šuoly katinas geltonas,
Miegojo priešais jį baikštus peliukas.

Miegojo vaikas, mažas tartum šaukštas,
Ir asilas, iš kažin kur atklydęs.
Pusantro metro aukšty buvo paukštis —
Pastūmiau — jis lėtai tolyn nuslydo...

Sustingę miega medžiai — jokio vėjo.
Aš garsiai sušukau, bet — jokio garso.
Iš kur aš atėjau? Kaip man išėjus?
Nebeatsimenu atgal aš kelio, tartum...

Nesuprantu, ar vakaras, ar rytas —
Aplinkui prieblanda sunki tvyrojo...
Pakėliau galvą — niekur nenuskridęs
Lėktuvas reaktyvinis kabojo.

Stovėjo vidury aikštės paminklas
Narsus. Iš amžinai gyvųjų būrio.
Palinkęs rūsčiai priekin, rankoj ginklas...
O man staiga pasivaideno — žiūri

Akis primerkęs jis į šitą miestą,
Iškėlęs rankoj ginklą užtaisytą...
Ir supratau staiga aš keistą tiesą —
Nemiega miestas. Miestas sulaikytas.

Toks Jonaitis

Toks Jonaitis Jonas, Jono,
Buvo nuo mažens raudonas,
Kai paguldė jį lopšelin,
Tarė pirmą žodį: Lenin...

Revoliucinės kažkokios
Demonstracijos kai vyko,
Vežimėlyje pašokęs
Jis — pirmyn draugai! — suriko.

Pūsdavo jisai balioną
Ne bet kokį — tik raudoną.
Tik su ženkliuku Volodios
Sėsdavo ant puodo.

Baigęs amžių pionieriaus,
Gatvėj pridaužė pilietį —
Kaip revoliucionierius
Kad galėtų pasėdėti.

Kaip sėdėdavo Kapsukas,
Leninas ir jo svita...
— Lenino esu anūkas —
Tarė — mano čia vieta!

Toks Juozapaitis

Vakar jis dar lankė tirą,
Šiandien — žiū — jau reketyras!
Didis Kauno mafijozas
Juozapaitis Juozas.

Šiandien gatvėje Alyvų
Smaugia kooperatyvą,
Su būriu draugų narsiųjų
Reikalauja raudonųjų.

O rytoj — visai smagu! —
Čiumpa Pieno kūdikėlį.
Raštas mamai: pinigų!
Verkia tuščias vežimėlis...

Peilį Juozapas galanda —
Mama, čia ne kinas —
Kūdikėlis nusigandęs
Krausto piniginę...

Perka Juozas „Volgą“ juodą
Iš Pietų piliečio.
Du sykius per ausį duoda:
— Aš už laisvą Lietuvą!

Įteka juodoji „Volga“
Į miškelį užu Kauno,
Tempia Rapolas ir Bolka —
It burliokai — mergę jauną

Į brūzgynus kaip į kalvą...—
Ką gi jie su ja darys?
A, su pagaliu per galvą —
Ir darbuojas vyrai trys.

O vaisingai padirbėjus —
Atsipalaiduoti
Reikia. „Pereisim Alėją,
Vyrai!“ — siūlo Juozas.

Muzikėlė tyliai groja,
Štai porelė klausos.
Į žandikaulį su koja —
Poilsis geriausias.

Verkia muzika užkimus,
Didžiavyrių žygis tęsias...
Linksminkimos, linksminkimos,
Pakol jauni esma!

Jeigu būčiau...

Tau Balandžio rytas moja —
Ko gi raudi tu čia?
— Aš raudojau, pagalvojęs,
Jei Paršelis būčiau,

Kaip reikėtų man gyvent?
Kaip man būtų nuobodu
Dieną naktį kūtėj ant
Murzinų šiaudų.

Kai pavasaris... Kai pievom
Ritasi saulutė,
Kai prie upės žydi ievos —
Kaip man liūdna būtų.

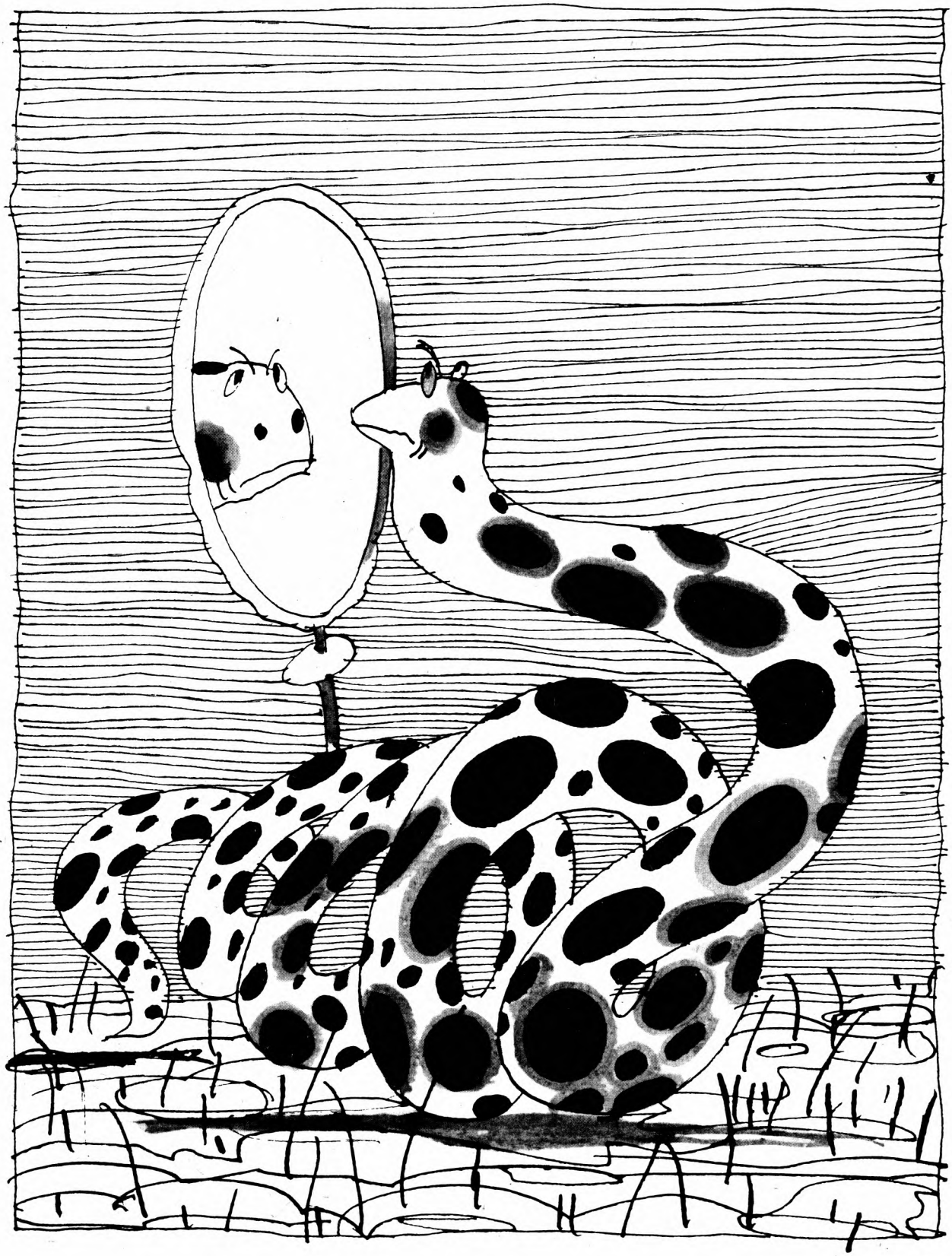

Na, o žiemą, žiemą baltą
Iš manęs atims net lovį,
Ir į širdį — peilį šaltą,
Nors ne karo stovis.

Ir nežibins nieks žvakelės,
Nepraneš į Skyrių,
Kad gyveno toks Paršelis,
Kad nekaltas mirė...

* * *

O jeigu aš būčiau Gyvatė,
Jei gyvenčiau raiste su miškiniais
ir baubais,—
tikriausiai numirčiau iš siaubo,
Veidrodėly save pamatęs...

Kaip bjauriai esu susiraitęs
Savo kūno odiniam kalėjime...
Kaip žiūrėtų su pasidygėjimu
Į mane baltaplaukės mergaitės,

Kaip apverkčiau aš savąją dalią
Po grybu šviesų rudenį, kai
Deklamuotų mokykloj vaikai:
„Gimęs šliaužiot, skraidyti negali...“

Kaip tu gyveni?

— Sveikas! Kaip tu gyveni?
— Nežinau, kaip reikia?..
Klausiau Nendrės paupy —
Net nepasisveikino.

— Kaip gyventi? — klausiau Pempės
Ankstų kovo rytą.
Neatsakė — pasitempus
Į Paradą skrido.

Klausinėjau aš Parado —
— Kaip gyvent? Gal žinot?
Tik jisai manęs nematė
Eilėje eilinių.

Kalendoriaus klausiau: — Labas!
Kaip gyvent? Kalbėki.
Bet iš jo byrėjo lapai
Ir į Vakar lėkė.

Nuo senumo susiraitęs
Vienas lapas barės:
— Aš esu Diena, kurioj tu
Nieko nepadaręs.

Toj pavasario Dienoj
Nėr tavęs nė ženklo!...
Kryžkelėje aš sustoju —
Kur man šiandien žengti?

Mano lapai išbarstyti
Visuose keliuos.
Aš rinkau juos ligi ryto,
Rinko vėjas juos...

Norit — barkit, norit — peikit,
Aš kitaip nemoku.
Gyvenu aš kaip nereikia —
Panašiai į žmogų...

* * *

Ak, koksai aš būčiau nusiminęs,
Tartum saulė užu girių vakar vakaruos,
Jei Soliteris kilometrinis
Būčiau, vaike, ir gyvenčiau tavo
viduriuos.

Maistą virškint gal tau ir padėčiau,
Gal tave draugu vadinčiau, bet vis tiek
baisu,—
Nieko nematyčiau, negirdėčiau,
Ir tikriausiai nežinočiau, kurgi aš esu...

Po lietaus gegužio žemė pradeda garuot,
Byra į laukus, kaip kriaušės, murzini vaikeliai...—
Kurgi aš išeisiu, kai tu imsi viduriuot,
Pasakyk, ar nepamesiu kelio dėl takelio?..

Apie nieką negalvoju, nieko neprisimenu,
Nematau, kaip teka saulė nei kaip teka Nemunas,
Nepriregistruotas pas tave aš gyvenu,
Bet, vaikeli, pasakyk man, argi tai gyvenimas?..

Keistas seniai nematyto tėvelio pasiaiškinimas

Nei aš Amerikoj buvau,
Anei buvau Mėnuly —
Aš dėžę „Ruskajos" pirkau
Ir pamačiau bičiulį:

Tupėjo butely brangus,
Lyg zekas uždarytas.
Kadaise iš šeimos Rugių
Jis buvo išvarytas.

O kur jam išvarytam lįst? —
Į butelį įlindo.
Nors neapsnigs, nors nesulis,
Neliks nakvot ant grindinio.

Iš butelio išleidau,
Maloniai tarė: — Labas!..
Kai pasisveikinom — žiedai pirmieji
skleidės,
Kai pabudau — nuo medžių krito lapai...

Eina garsas

Pelėsiais ir kerpe apaugus aukštai
Trobelė miškų pakrašty.
Pavasario vakaras eina — ir štai
Sutrinka pušynai aukšti.

Sutrinka miškai, atžygiuoja svečiai,
Atsiveria durys kaip vokas.
Ir skamba po kaimus, ir skamba plačiai
Birutės daina ir jos šokiai.

Nei bus, nei tekės Nemune tiek vandens,
Kiek vyno tą naktį tekėjo...
Ir sūnūs, ir dukros kaip lapai rudens,
Pavargę, parkritę ilsėjos...

O rytą virš trobesio sukasi gandras,
Ir staugia šunelis, mauroja karvytė.
Sustoja kaimynų būrys nusigandęs —
Gal, broliai, nelaimė, užsukim į vidų.

Kaimynams į vidų nedrąsiai suėjus,
Nuo sienos paaiškina Vytautas didis:
Už Lietuvą galvas lietuviai padėjo
Ant stalo pavasario rytą...

Aparatas

Anei tu žinai, nei ką,
Kas per daiktas tas Čėka —
Tai yra toks Aparatas,
Kurs žmogelį kiaurai mato.

Tam Aparate čekistas —
Pėdsekys recidyvistas.
Pats pėdų jis nepalieka,
Tartum ragana — per sniegą...

Šiaip jau panašus į žmones,
Įsuktas tiktai raudonas
Panašiai kaip į spintelę —
Jam į galvą toks varžtelis.

Radijo bangom iš Centro,
Valdomas — jis mūsų bendras —
Tik tarytum atomas
Gali būt nematomas.

Tartum pelės šmirinėja,
Aplinkybes tyrinėja:
Plačios akys, stačios ausys —
Viską žiūri, visko klausos.

Tas nematomas čekistas
Sugeba visur įlįsti:
Ir į stalčių, ir į sielą,
Ir į laišką draugo mielo.

Tarpu Lietuvos piliečių
Daug eilinių saugumiečių,
Jei sustoja vyrai trys,
Vienas iš trijulės — jis.

Nei per miestą, nei per lauką
Vienas neiki niekada tu —
Eikit trys, ir būsit saugūs —
Jūsų kelią žino Aparatas.

Vabalėlis

Vabalėlis — koks? —
Anei toks, nei šioks.
Kažin kur kažkaip gyveno,
Begyvendamas paseno.

O kuomet jisai paseno,
Tai jau ir nebegyveno —
Tyliai tartum musmirė
Žolėje pasimirė.

Ant apžėlusio kapelio
Nieks neatnešė gėlelių —
Neprisiminė nieks tokio
Anei šiokio — jokio.

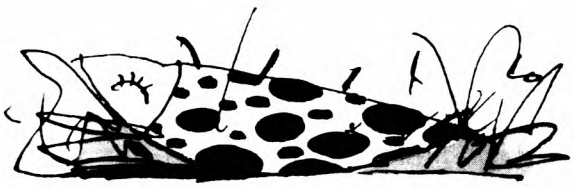

Kas čia buvo?

Anei tu žinai, nei ką,
Kur gyvena Lydeka —
Ji upelyje gyvena,
Turi ten trobelę seną.

Toj trobelėj keturi
Kambarėliai ir virtuvė.
Beldžias svečias Ešerys
Ir kitokios žuvys.

Vazonėlyje gėlė...
Tyliai groja radijas...
Įvingiuoja Vėgėlė
Su draugais: — Vos radom jus!

— Ei, Šamai! O jūs ko miegat,
Juk šįvakar vaišės! —
Čirškia ant keptuvės sliekas,
Pučiasi ragaišis.

Šamas lenkiasi Lydekai:
— Muzikantai — tango!
Prašom, duokit peleką,
Lekiame į dangų.

Ak! Puiki naktelė liepos!..
Nuostabios figūros!..
Net Mėnulis išsišiepęs
Pro langelį žiūri.

O po tango — šaunios vaišės,—
Trypia kojom stalas...
— Man paduokite ragaišį!
— Man, prašau, bokalą!

Užsirūko — kyla rūkas...
Kyla ponai, ponios:
— Ačiū. Nieko čia netrūko...
Na, o prieš kelionę

Kad užtrauks dainelę žuvys —
Net žvejus prižadina...
— Kas čia buvo? Kas čia buvo?
— Lydekos Gimtadienis.

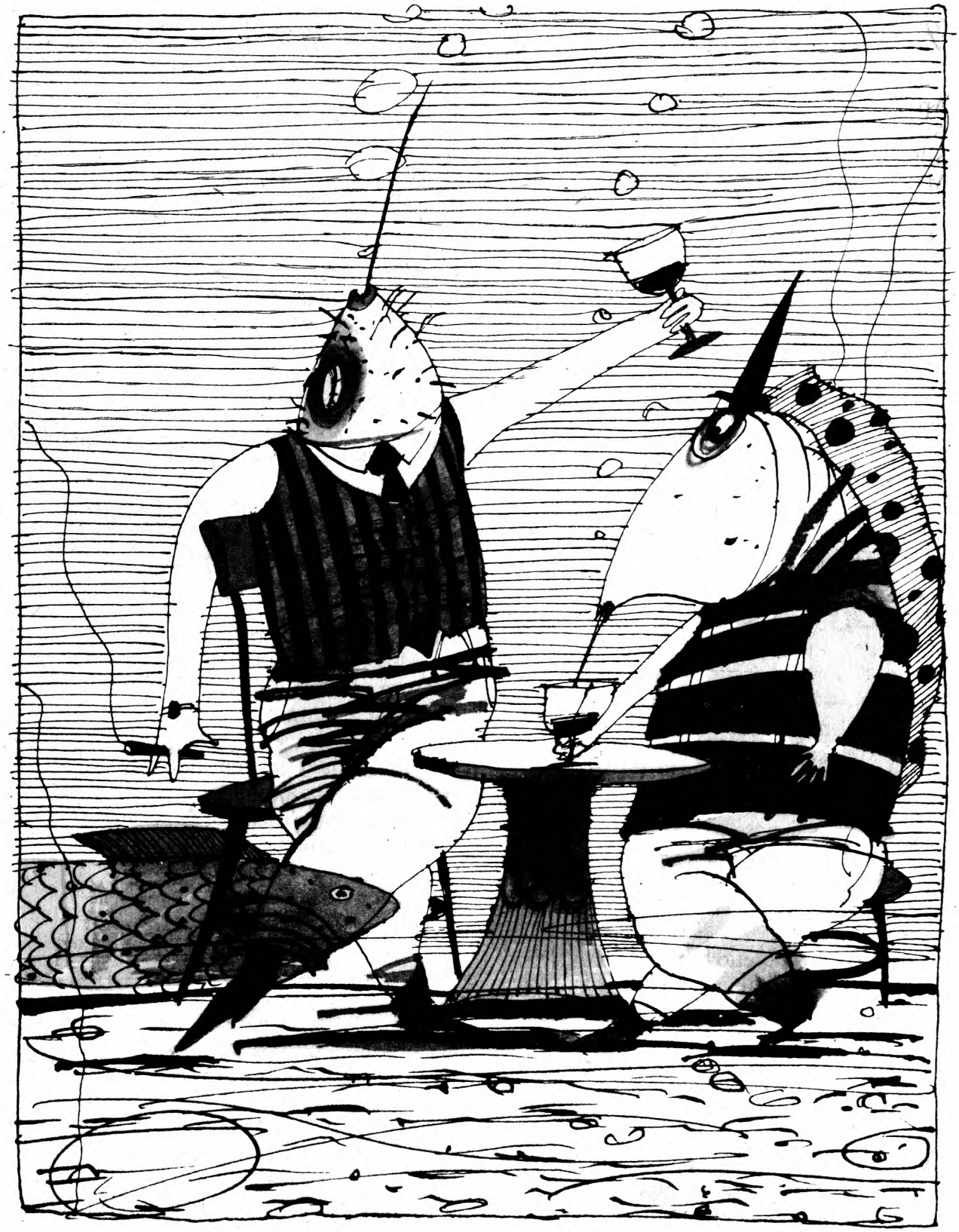

Pavasaris su varle

Apkaišytas debesėliais
Aukso mėnuo žydi.
Šiltas kūdroj vandenėlis —
Maudosi Varlytė.

Išlipa ant smėlio kranto,
Gręžias rūbą žalią.
Pakreipia ausytę — skrenda
Kažin kas pro šalį.

Skrenda Musė kaip lėktuvas
Pro mieguistas trobas.
Kyšteli Varlė liežuvį —
Štai aerodromas!

— Kva kva kva! — Varlė kvatoja —
Kaip gyventi gera!..
Čiumpa Gandras ją už kojos —
Kiek, panele, sveriat?

...Apkaišytas debesėliais
Aukso mėnuo žydi.
Šiltas kūdroj vandenėlis —
Tik nebėr Varlytės...

Širdis

Miega trobelė visa,
Žodžiai burnoj ir Žodynai lentynoj,
Lempose miega Šviesa...
Nemiega širdis tik krūtinėj.

Plaka ir plaka per naktį tarytum
Dalgį aušroj Septyni šienpjoviai —
Ką gi tu nori išplakt, pasakytum
Gal — tik pati nežinai...

Plaka ir plaka, pavargus turbūt...
Bet — neužmik dar, širdele,
Jei tu užmigsi — Šviesa nepabus
Jau nė vienoj lempelėj...

Lietus sekmadienį

Lyja... Laukas voratinkly skęsta...
Šis Sekmadienis parveda rudenį...
Aš nemėgstu sekmadienių, sese,—
Man sekmadieniais liūdna.

Man sekmadieniais lyja ir lyja...
Durys trinkteli... Kas ten išėjo?
Ak, paliko draugai ir šešėlis
Sudie!
Susitiksim kely Kalvarijų.

Aš norėčiau užmigt ir nubusti
Vieną seną Pirmadienio rytą...
O Pirmadienis — kaip telefono skambutis
Nuo naujienos geros nušvitęs.

Jis — nelyg kapitonas ant denio,
Tik tas laivas — Sekmadienis liūdnas...
Taip tylu laukuose, kad vaidenas,
Lyg kažkas tolumoj muštų būgną...

Žaibas akyse

Ta mergaitė man patinka,
Kur kaip lapai šoka —
Tik sunku susipažinti
Šito nesimokius.

Būtų kvaila į širdelę
Sukti kreivą vairą.
Dar kvailiau paklausti kelio
Į Buenos Aires.

Arba garsiai šūktelt: — Ei!
Pasakyk, kiek laiko?
Muša laikrodis... Nuėjo —
Broli, viskas baigta.

Kvaila būtų kyštelt koją,
Einant jai per tiltą,
Ir surikt: — Aš nežinojau,
Kad tai jūs, Matilda!

Ar per galvą trenkt staiga
Su knyga mergytei,—
Net jei būtų ta knyga
Puškino rašyta.

Ak, Pavasario problemos! —
Kaip užkalbint ją?
Formulių nėr Chemijoj,
Tyli Geometrija.

Kaip išspręsti lygtį šitą?
Sprunka iksai pro duris...
Bet sutinka vienas kitą
Dviese Žemės vidury.

Ir tegu Pieštukai šaipos,
Rašo laisvą temą...
Akys blyksteli kaip žaibas,
Ir — jokių problemų!

Temeluoja sau Liežuviai,
Patvorių kaimynai...
Mes pažįstami jau buvom
Nesusipažinę...

Sekundės ir aš

Neklausykite, kad skundžiuos,
Kad ant viešo kelio
Šešios dešimtys sekundžių
Plaka kaip širdelės.

Man tik gaila — nepavysiu
Dingusios dienos...
Gaila,— niekad nematysiu
Motinos jaunos...

Gaila, kad sekundės bėga
Greitai tartum šventės...
Tu gyveniman skubėk,—
Neskubėk gyventi.

Balade apie Geležį

Kur Neris į kairę sukas,
Augo trys broleliai:
Zampolitas, Politrukas
Ir kvailys Jonelis.

Tėvas numirė netrukus,
Mirdamas paliko
Šautuvėlį Politrukui,
Knygą Zampolitui.

Ryškiai raudonais viršeliais,
Iš tolybių matomą.
Na, o Jonui, tam kvaileliui —
Tik geltoną katiną.

Broliai kasė apkasėlį,
Trobą sukūreno.
Vėliavą aukštai iškėlė —
Tai gražiai gyvenam!

Politrukas garsiai šaudo,
Zampolitas kulkas gaudo,
Jonas katiną balnoja,
Pro vartus išjoja.

Lenkiasi žemai nuo balno:
— Broliai, jūs atleiskit,
Josiu aš į Stiklo kalną,
Ten, kur miega Laisvė.

Šovė šovė Politrukas
Šovė Zampolitas...
Šuoliais katinas nurūko —
Ką dabar daryti?!

Kaip sučiupti brolį Joną,
Kvailį netašytą?
Bet atsiverčia raudoną
Knygą Zampolitas.

Atsivertęs rūsčiai kalba:
— Taip negali tęstis!
Mes išbursime pagalbą
Sau iš Manifesto.

Sklaido knygą — kyla vėjas,
Aidi tolimas „ura-a!“
Jau kanopos sudundėjo —
Tartum nuo Uralo.

Sklaido knygą — šunys loja,
Pradeda žaibuoti.
Tartum vikšras atropoja
Traukinys šarvuotis.

Slepiasi rugiai klėtelėj,
Lenda šautuvai iš dėklų,
Skrenda iš Rytų šalelės
Komunizmo šmėkla.

Traukia, pjautuvą apžergus,
Internacionalą.
Ežerėliai užsimerkia,
Lekiant jai pro šalį.

O aplinkui kūjai trankos,
Ir kūjeliai kaukši,
Ir aukštoj padangėj krankia
Geležiniai paukščiai.

Geležiniai žirniai byra —
Tai pridygs paminklų!
Guli Jonas vidur girių,
Vidur Voro tinklo.

Šitiek Geležies sutilpo
Kaip širdis mažoj Tėvynėj...
Stauki, Geležinis Vilke —
Žadink Gediminą!..

Vakaras su Lietumi

Ko į langą beldiesi, Lietau,
Ko klajoji po šlapią sodelį? —
Eikš į vidų, užkursim ugnelę,
Tokį vakarą šalta gal tau?

Nesiryžta vidun jis įeiti,
Kvepia nuotykiais, vėju, piratų
keliais...—
Kur buvai, keliavai, ką matei tu?
Ir iš kur pareini taip vėlai?

Ar regėjai laivus Laperuzo?
Ar matei, kur išsirita Rytas?
Ar klajojai po Lindą Floridą?
Ar buvai tu Paryžiuj prancūzas?

Atsidūsta Lietus: aš lietuvis —
Apkabinęs bučiuoja mane,—
Daug oi daug kur aš buvęs nebuvęs,—
O gimiau Zarasų rajone.

Aš esu vandenų šlapias vaikas,
Aš užaugau su Vasaros rytu.
Mano tėtis vardu Zarasaitis,
Luokesa — vardas mano mamytės.

Čia kas vakarą Ežeras tėtis
Su žuvelėm mokino šnekėtis.
Čia kas rytą mokino mamytė
Lelijų knygelę skaityti.

Bet buvau aš neklaužada vaikas —
Man ramybė namų nusibodo,
Ir pabėgau aš Vasarai baigiantis
Į padanges sau laimės ieškoti.

Aš buvau debesėlis auksinis,
Aš skridau aplink Žemę ratu.
Ginė vėjas tolyn nuo Tėvynės,
Šiaurės vėjas — tolyn į Pietus.

Virš Atogrąžų grožio plasnojau,
Po manim plaukė didmiesčiai ryškūs...
Bet jei gimęs lietus Lietuvoj —
Lietuvon jis pavasarį grįžta.

Ir nubrido į rūką iš lėto...
Aš ilgai dar tą naktį klausiaus,
Kaip po žemėmis gieda žolė,
Išsiilgusi pirmo lietaus...

Belaukiant Balandžio

Per naktį kūdroj repetuoja
Varlių simfoninis orkestras,
Žaliai nuo kranto diriguoja
Varlėnas — įžymus maestro.

Ir klausosi nustebę paukščiai,
Pakreipę snapelius kaip šaukštus,
Nedrįsta niekaip pakartoti jie
Tą keistą žaliąją melodiją.

Bet sušvilpia staiga nuo kito kranto
Varnėnas nuostabiu belkanto
Šaly toj Kurnekrintasnaigės
Konservatoriją pabaigęs.

Suklūsta įžymus Varlėnas:
Kiekvienas medis skamba, nes
Ant kiekvienos šakos paukštelis,
O jo gerklytėje — varpelis.

Varlėnas šaukia: — Kas čia daros! —
Į kūdrą sviedžia kvarkgitarą
Ir siunčia Operon peticiją —
Kam jam nutraukė repeticiją.

Bet varlės iš Varlėno juokias
Ir kūdroj vis po dvi taip šoka,
O paupy iš meilės menui
Pravirksta karklai: ak, Šopenas!..

Ant karklų tupi susivėlę
Šimtai pūkuotų katinėlių.
Galanda nagelius, krapšto akytes
Ir meiliai kalbina katytes:

— Iš kur atvykot?.. Kur sutikot
Naujus metus?.. Kas naujo knygose?..
Amore mio mio miau —
Žavinga jūs... Ir taip toliau...

Ir taip visiems labai patinka
Ta paukščių muzika žavinga,
Kad net pamiršta, jog šį rytą
Balandis iš Pietų sugrįžta.

Tik karklai ašaras sumerkę
Į vandenį vis tebeverkia:
Balandi mielas, skrisk greičiau,
Atmerk žalias akis plačiau!..

Ir štai — žiūrėk! — jau tupi jis ant
kranto,
O Kovas jam paduoda ranką
Ir atsisveikina abu labai gražiai
Kaip du gaideliai, kūlę žirnius,—
panašiai...

Atlydys

Ko gi šiąnakt verkė stogas? —
Gal jisai sapnavo slogą? —
Ne! Tai Kovas ir Vasaris
Ten ant stogo barėsi.

O iš ryto šokinėja
Termometras išprotėjęs,
Viena koja moja man —
Bėk greičiau kieman!

O kieme it miltuos šilta —
Saulė vaikštinėja tiltu.
Upėje ledų paradas —
Pasiduoda Ledingradas.

Sniegas girtas kaip kaimynas
Tuoj prie pirštinių kabinas,
Kvailas tartum manų košė
Kimba jis ir prie kaliošų.

Ką jis vapa, paklausykit,
Vapa: paskutinį sykį
Nulipdyki Besmegenį
Ir paklausk, kaip jis gyvena.

Klausk, tegu prisipažįsta,
Kur pabėgo jo vaikystė:
Ar į šiaurų Sibirą?
Ar į kiaurą kibirą?

Kur jis mokės, ko išmoko?
Ar priklauso Sniego blokui?
Tviska snaigė ant krūtinės —
Ar nebus tik jis partinis?

Koks jo tikslas? Ko jis siekia?
Ar jis veržiasi į priekį?
O jei veržiasi į pirtį —
Kuom svajoja būt ištirpęs?

Koks jo dvasinis pasaulis?
Koks jo požiūris į saulę? —
Ar jis su tais besmegeniais draugavo,
Kurie kitados Žiemos rūmus šturmavo?

Šitaip ir anaip vapėjo
Sniegas, iš galvos išėjęs,
Šaukė: — Būti ar nebūti! —
Kol prižadino Žibutę.

Kai akis jinai pramerkė,
Spruko jis į tamsią kertę,
Kaip meškiukas suriaumojo
Ir į Vakar nurėpliojo.

Kelionė pro drakonų pusę

Rudenį geltoną
Ant šakos lazdyno
Supos du drakonai
Patys paskutiniai.

Paskutinis — šitas,
Paskutinis — kitas,
O katras ne antras —
Niekaip nesupranta.

Ir dėl tokio štai dalyko
Du drakonai susipyko,
Susipyko, susiriejo,
Spjaudyt ugnimi pradėjo.

Aš pro šalį važiavau
Į Lazdynų miestą
Ir ugnelės paprašiau
Keliui pasišviesti.

— Labas rytas — viso gero —
Pasakykit, ponai,
Kiek šilta ugnelė sveria?
— Tūkstantis balionų.

Atkerpa ir išmatuoja,
Ir maišelį duoda...
— Kiek ugnelė ta kaštuoja?
— Vieną gerą žodį.

O daugiau tai nieko —
Linkim labo ryto...
Aš didžiausią Dėkui
Į pakalnę ritinu.

Prisipylęs pilną
Kibirkščių maišelį,
Leidausi į pilką
Kalvarijų kelią.

Kelias kibirkščiuoja
Ir dūmelis rūksta...
Tai gražiai važiuoju —
Nieko man netrūksta!

Trūksta tik staiga vadelės
Pasibaidžiusios ugnelės,
Ir tolyn pabėga Kelias
Vienas be manęs...

Apsilankymas Jonosferoje

Žemė turi Atmosferą,
Brolis Jonas — Jonosferą!
Ką gi aš turiu? —
Nieko!
Bėgsiu kuo greičiausiai į nebūtą stotį
Sėsiu į raketą, mano sugalvotą
Šią Vasarą, pusę keturių...

Vadovėliai, viso gero! —
Išskrendu į Juokosferą!
Juokosferoj nieko naujo,
Bet visi juokauja.

Tiek juokauja, kiek patinka,
Ir visi labai juokingi.
O kurie juokauti tingi —
Tie juokingi ypatingai.

Tų, kurie iš juoko miršta,
Juokosferoj nepamiršta:
Juokiasi iš jų visi —
Jei juokiesi, tai esi!

Sukilimas

Juokosferoj sujudimas —
Sukilimas! Sukilimas!
Keliasi labai juokingi
Tie, kurie juokauti tingi.

Iš visų pakampių traukia
(O surūgę, susiraukę!..)
Ir — be juoko! — šešios žuvys
Tempia juoko naikintuvą.

Žengia priekyje Pikčiurna,
Rauko kaktą, šiepia burną,
Kabo šūkis ant krūtinės:
„Juoksis tas, kas juoksis paskutinis!"

Juokosferą nukariausim!
Juoko pramonę sugriausim!
Ir pasveikins Kaktą Kuoka:
Labac! Ko čia juoktis?

Bet nuo Linksmo kalno juokias
Tie, kurie juokauti mokės,
Raitosi iš juoko žalias
Juokdarys Karalius.

Užsimovęs juoko šalmą,
Skelbia jis nuo Linksmo kalno:
Jei gali kvatoti tuoj,
Niekad nesakyk rytoj!

Bet Pikčiurna nejuokauja,
Veda priekin niūrią gaują.
Puola nuostabiai juokingi
Tie, kurie juokauti tingi.

Puola jie į Linksmą kalną,
Bet nuaidi juoko salvės.
Puola jie į kitą pusę —
Pasitinka juoko pliūpsniai.

Juokdarys nuo kalno moja:
Pasijuokite geruoju!
Ne! — Pikčiurna kelia kuoką —
Kol sveiki, nejuoksimės!

Bet pataiko jam į galvą
Devintoji juoko salvė.
Ir Pikčiurna kelia pirštą:
Gelbėkit! Iš juoko mirštu!

Juokias juokdarys Karalius,
Riečia Juokas visą šalį —
Ir Pikčiurna nusiminęs
Juokias paskutinis...

Juokosferos pokštai

Tu atleisk, bičiuli geras —
Pilsiu žodžiais negražiais —
Tokie pokštai Juokosferoj,
Kad gražiųjų per mažai.

Neapsiverčia liežuvis
Taip sakyti net, bet buvo:
Vienas gatvėj, kai paslydo,
Trys iš juoko net... (?)

Kai per lempą Kitas gavo —
Du iš juoko nugaravo,
Bet keisčiausia buvo kitkas —
Juokėsi ir Kitas.

Arba vėl: tėvelis sėdas,
O sūnus patraukia kėdę —
Tėtis ant grindų nuvirsta,
O sūnus iš juoko miršta.

Brolis katei prikabina
Prie pasturgalio skardinę —
Bėga vargšė verkdama —
Juokiasi visa šeima.

Arba: pasipuošęs Petras
Eina į Lėlių teatrą,
O Lėlytė rūbinėj
Spiria jam į... (?)

Į Svečius atėjo Turas —
Jam p a d a r ė į kepurę.
Turas ėmė ir pamišo,
O Svečiai iš juoko plyšo.

Prisisiurbę jie Nepieno
Daužo indus ir indėnus,
Kaip kulkosvaidžiai kvatoja,
O kvatodami dainuoja:

— Mano sieloj šiandien šventė,
Skambink, sese, Nulis Du! —
Ne, nelengva čia gyventi,
Jei nesupranti juokų...

Viso gero

Nors ir linksma Juokosferoj —
Iškeliauju. Viso gero!
Laumžirgis — pilotas!
Dulka žvaigždės — kelias ilgas —
Ašarų nepasiilgau —
Juoktis nusibodo.

Juoktis, ponai, aš netingiu,
Man patinka, kas juokinga,
Bet ne viskas, nes
Jei penkiese vieną pliekia,
Juokas neima nė kiek, jis
Slepias už manęs.

Devyni jei vejas šunys —
Irgi nejuokinga būna
Finišoperacija...
Bet suprastų nebent zuikis,
O ne vilkšunis išpuikęs
Tokią situaciją.

Jeigu linksmą polką skeliant,
Man staiga nusmunka kelnės,
Nejuokinga, nes
Ta graži mergaitė Inga,
Su kuria man šokt patinka,
Juokias iš manęs.

Aš nepradedu kvatoti,
Jei kas meta bjaurų žodį
Jei nekaltas kaltas.
Ir iš juoko aš nemirštu,
Jei draugai mane pamiršta
Tartum seną paltą.

Nejuokinga, nors tu ką,
Jei nulūžta ta šaka,
Ant kurios sėdėdamas
Į tave žiūrėjau,
Nieko neregėjau,
Kaip strazdai čiulbėdamas.

Ir visai man nejuokinga,
Kai virtuvėj skraido indai,
Lenkdami muses.
Nuo linksmybių stalas linksta,
Bet visai visai nelinksma
Mūsų namuose.

Tad sudievu, Juokosfera,
Viso gero — Nieko gero,—
Laumžirgi, šuoliuoki!
Pamatysim — kerta dėdė
Šaką, ant kurios pats sėdi —
Mes dar pasijuoksim...

Tragedija palėpėje

Sninga kasdien dulkės pilkos,
Graužia kasnakt pilkos pelės...—
Verkia palėpėj, manęs pasiilgus,
Sena suskaityta knygelė:

— Kodėl pamiršai, ak, kodėl? —
Ant rankų paimk mane žalią,—
Atverk vartelius — pirmą lapą — ir vėl
Sugrįši į nuostabią šalį...

— — — — — — — — —

Tarytum sena fotografija
Neryškus šio ryto siužetas:
Tamsus kaip audra skuba grafas
Vaduot pagrobtosios Žanetos.

Širdy mylimosios portretas
O rankoje — plieno špaga...
Kaip greit verčias lapai dulkėti,
Kaip siaučia pilkoji pūga...

Už posūkio — juodas šešėlis...
Bet kėkštas Žanetos balsu
Suklinka: — Atsargiai, Mišeli!..
Špaga — kraujas — kryžius... Baisu!

Sudunda medinis tiltas —
Ant turėklų — šilko skara —
Trys žodžiai: — Mišeli, aš myliu!
Išsiuvinėti krauju kaip aušra.

O žirgas šnopuoja nuilsęs,
Bet meilė stipri kaip mirtis,—
Skubėki, Mišeli, už tilto
Paryžius, ir laimė — arti.

Skubėk! Jau Paryžiuje aušta...
Bet stabteli rytmečio raitelis —
Ak! Pusę Paryžiaus nugraužė
Pilkasis pelių karalaitis...
— — — — — — — — —

Ženeta! Mišeli! Palaukit
Penkiolika metų ir gal
Aš pats parašysiu užaugęs
Laimingą romano finalą...

Diržas in aš

Mirsiu — nepamiršiu
Savo priešo Diržo.
Diržas piktas tartum šuo —
Nekenčiu aš jo.

Lenda kaip žaltys pro sagtį,
Taikosi mane išplakti
Tik už ką? — tai nežinau,—
Nieko juk nepadariau!

Neišploviau nei grindų, nei indų,
Ir nesutvarkiau drabužių spintos,
Ir neatlikau namų darbų —
Bet, sakykit, argi tai svarbu?!

Argi nėr svarbesnių reikalų? —
Iš Vaikystės — tūkstančiai kelių!
Reikia man ir šen ir ten,
Ir kairėn, ir dešinėn.

Laukia Simas ir Simona,
Ežeras ir stadionas,—
Į visas puses skubėt
Reikia kuo greičiausiai
Bet!

Vos keliu per slenkstį koją
Žalias diržas net pamėlynuoja!..
Ką daryti? Ką daryti?
Kaip jį sutvarkyti?

Bet, girdėjau, Diržo ilgo
Spintoj Kelnės pasiilgo.—
Čiupkit, Kelnės, ir laikykit,
Kad manęs nepasivytų!

Ir aštuonios Kelnių kilpos
Čiumpa Diržą, kumpą, ilgą...
Tik mintis už durų: dingt —
Kurgi man be kelnių dingt?

Ak! Be Kelnių aš pražuvęs,—
Kas priims mane!
Ežeras nebent ir žuvys,
O Simona — ne!

Ak! Sudievu, gintarine
Vasara,— aš mirštu!
Paklausykite kaimynai —
Paskutinė priešmirtinė
Ši giesmelė — Diržui:

Jei tu būtum karvelėlis
Ir lakiotum po erdves,
Tai aš būčiau kareivėlis,—
Pykšt! Ir nebėra tavęs.

Ne kiekvienam Mėlynas Dangus

Kyla Dūmai, kyla Vėjas,
Paukščių Pienas ir Melžėja
Kyla Kiaulė debesynan —
Lieka kojos ant lentynos.

Kyla Čiaupas užsičiaupęs,
Kibirą vandens sutaupęs.
Pasiilgusios močiutės,
Vejasi Šakes, šakutės

Kyla nuo tuščios lentynos
Majonezas ir kiaušinis,
Ananasinis Saldainis...—
O iš paskos kyla Kainos.

Kas tik moka, kas tik gali
Į padangę sprunka.
— Skriskit, mano kelnės žalios!
Skristų —
Bet nusmunka.

Baltoji gimimo naktis

Pavargęs Vasaris pusnynuose miega
Balčiausios nakties vidury...
Vienuolika brolių atjoja per sniegą
Ir beldžias į mano duris,

Ir aš nepabudęs svečius įsileidžiu
Susėdam už krosnies visi.
O jiems ir nešalta, o man ir nekeista,
Kad jie vienmarškiniai, basi.

Nuo lango ledinę šakelę nuskynęs
Pirmasis man šypsos — ir štai!
Ketvirtas jau suka spalvotąjį kiną —
Vienuolika serijų? — Taip.

Ir sukasi vasaros, sukasi žiemos —
Kaip snaigės — baltam ekrane
Vaikelis bėgioja po didelį kiemą
Toksai panašus į mane.

Vaikelis vis auga, o kiemas mažėja
Ir kiemo, ir laiko per maža!
Jis lekia pakalnėn,— jį vejasi vėjas —
Pavasari, sveikas,— tai aš!..

Staiga susapnuoju, kad baigėsi kinas
Iš lovos pašoku: jau rytas!
Ir nieko nėra kambary, tik ledinėm
Gėlėm mano langas pražydęs...

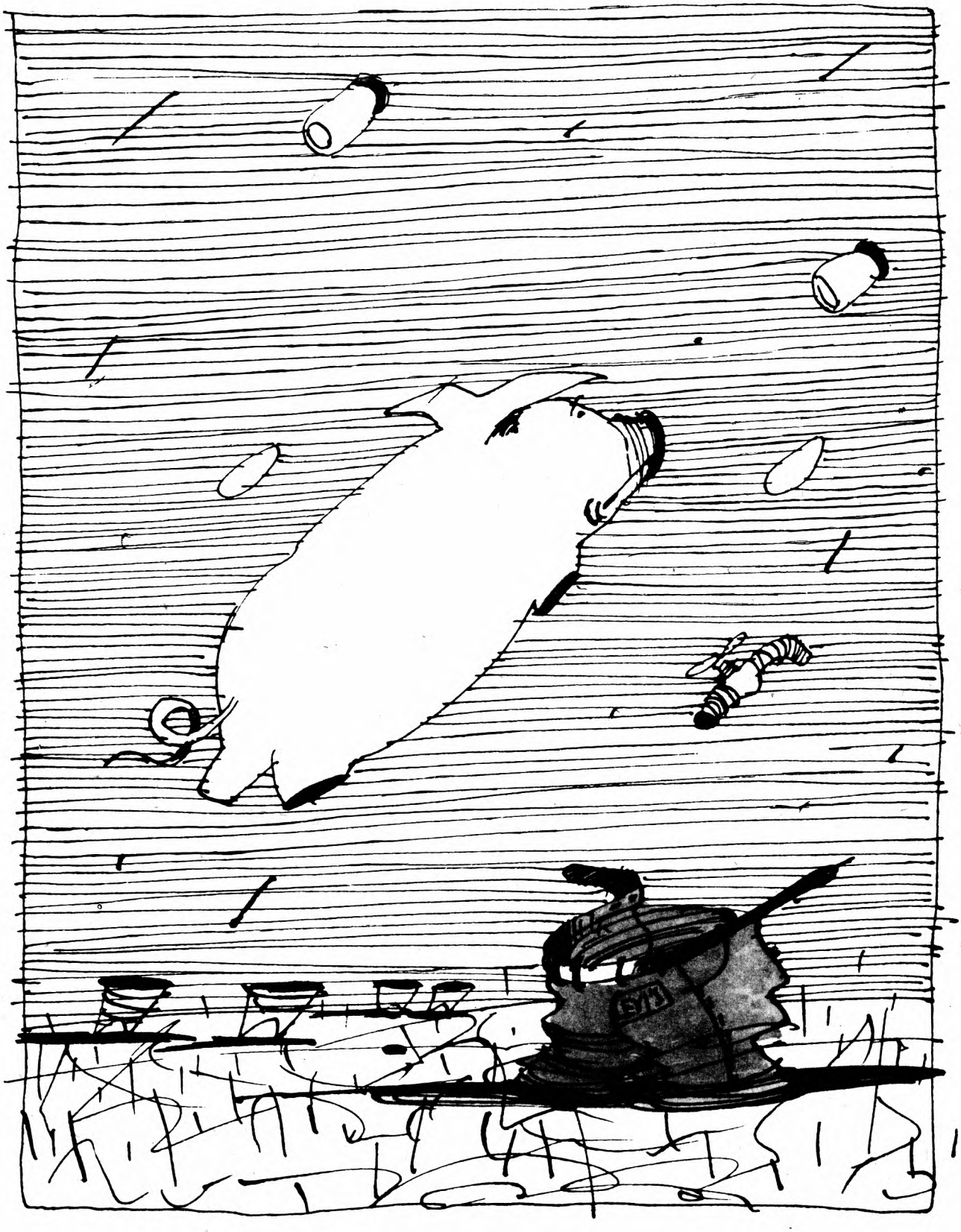

Ugnelė

Yra tokių mergaičių — tikit?
(Kadais aš pats buvau sutikęs),
Kurios akytėm taikliai šaudo,
Tačiau visai visai neskauda.

Ateina žalias metų laikas
Ir būna taip: jeigu pataiko
Berniukui tiesiai į širdelę,
Tenai įsižiebia ugnelė.

Jei vėjas palankus pakyla —
Iš tos ugnelės gaisras kyla,
Liepsnos sparnuotos neišvys
Net ir pirmasis bučinys.

Paskui tą gaisrą užgesina
Graži penkių vaikų šeimyna,—
Bet akyse vaikelių spindi
To gaisro kibirkštys auksinės.

O jei ugnelę ryto rasos
Ar vėjai vakaro užpūs —
Vis tiek, vis tiek po daugel vasarų
Ją prisiminus šilta bus...

101:0

Velkas pieva žalią skrandą,
Puošias paukščiais miškas —
Ryt pavasaris Balandis
Iš pietų sugrįžta.

Matė jį prie Stirnų kelio
Kovo teritorijoj —
Dirigavęs prie upelio
Vyturėlių chorui.

Tartum trylika Paryžių
Linksmas lauką arė.
— Visada būk pasiryžus! —
Varlei gandras tarė.

Klausė vagos aksominės
Pas tą plūgą geležinį:
— Kurgi mūsų pabaiga? —
Ir pasibaigė staiga.

Sliekas po lietaus ieškojo
Ant dirvono savo kojų —
Klausinėja nusiminęs:
— Ar aš sliekas, ar birbynė?

Juokėsi vežimo ratas
Tokio slieko dar nematęs,
Iš pakalnės šaukia jis:
— Triskart minus plius kvailys!

Bet pavasarį spalvotą
Daug kam pasimaišo protas —
Lyg čia būtų poligonas
Sprogsta pumpuras raudonas.

Sprogsta vienas, sprogsta kitas.
— Grius namelis! — dreba plytos.
Klausinėja Kurmis Griovį:
— Gal sode jau karo stovis?

Gal sode jau įvesta
Komendanto valanda?
Bėgsiu rausti apkasų —
Juk poručikas esu!

Juk esu labai karinis —
Kirminų daug sunaikinęs.
Tarnavau kadais pas tą
Generolą Kastuvą.

Kurs antai po Daržą
Valkiojas iškaršęs,
Klibu klibinkščiuoja,
Lysvėms komanduoja.

Surikiavęs Lysves tas
Į kareiviškas gretas,
Šaukia sniegenas į karą:
— Ei pirmyn! Už tą Vasarį!

Ir staiga Trisdešimtantrą —
Snaigės, Šiaurijos desantas —
Narsiai krinta žemėn jos —
Dingsta be žinios.

Ant šakos Varnėnas švilpia:
— Mes laimėjom! Žolės, kilkit!
Telegramos į Mėnulį —
101 : 0!

Labai daug labų

Vienas sako: Labas Rytas,
Labas! — jam atsako kitas.
Vienas labas, du — labai,
Tai yra gražu labai.

Eina — žiū — Diena per kiemą
Sveikinuosi: Labą Dieną
Labas vienas, du ir trys —
Tai labai gražus būrys.

Leidžias saulė, vysta lapas —
Vakaras juk irgi labas
Nuo labumo net paraudęs,
O Naktis — laba labiausiai.

O Naktis laba kaip laiškas
Ji sapnų žvaigždėtą maišą
Nešas,— turi jų pakakt
Tau ir man, ir — Labanakt...

Žemės pabudimas

Pavasaris išveža sniegą
Pilkom mašinėlėm padangių
Ir budina žemę iš miego —
Spalvotai, kaip vaiką, aprengia:

Batukai žali, o suknelė
Vaivorykščių šilko spalvos
Ir juosta — smėlėtas takelis,
Išmargintas ryto rasos.

Žydroji dangaus kepuraitė —
Su pūkdebesėliais baltais...
Ir Žemė sukrykščia kaip vaikas
Skambiais vyturėlių balsais...

Senas kilimas

Ant grindų patiestas,
Margas tartum miestas,
Niekieno nemylimas
Sielvartavo Kilimas:

— Mano broliai pasakose
Juodvarniais lakioja.
Visas Paukščių Takas — jų,
O aš čia, po kojomis.

Naktį tarakonų,
Dieną batų minamas,—
Atsiminkit, ponai:
Jūs — ne mano giminės!

Tarakonai krebžda,
Buriasi kampan...
— Pasakykit kregždėms —
Skauda širdį man!

Spinta spaudžia šoną,
Stalo kojos širdį...—
Kaip ji plaka, ponai —
Argi jūs negirdit?

Ak, kaip skauda galvą man,
Ir gėles raudonas,—
Ar gyvent taip galima
Pasakykit, ponai!

Juk įaudė spindinčią
Man svajonių juostą —
Sapnuose skraidinti
Vaikelius mažuosius.

Ir turiu aš viltį —
Spindulį pro langą —
Vienąsyk pakilti
Mėlynon padangėn.

Nepavytų ponios
Raganos ant šluotų,
Trečią brolį Joną
Iš bėdos vaduotume.

Debesin išmestume
Katiną Piratą,
Perskristume miestų mes
Nuostabių paradą.

Kabutes ir Tašką
Nieko Sau ir Gal,
Ir ledų Itališkų
Apeninų kalnus.

Tarp ledų balčiausių
Baltos meškos irias,—
Mes papusryčiautume
Stotyje „Plombyras"...

Dieną lempos gęsta
Neužges tik viltys —
Sykį iš knygelės
Mes drauge pakilsim.

Balladė apie šachmatų žirgus

Ėmė ir pabėgo vieną dieną
Iš lentos šachmatų du žirgai.
Kur dabar, po kokias mėnesienas
Ganos? Gal matei tu? Gal žinai?

Nepanašūs juodu:
Vienas žirgas baltas,
Kitas žirgas juodas,
Juodas, bet nekaltas.

Gal Arklių bare po šimtą gramų
Užsisakė jie kokteilio „Šienas"?
O gal būt pamilo puikią damą,
Šimtalangių šaškių karalienę?

Ta dama išbalus
Viską gali moka:
Puikiai šoka valsą
Ir per galvas šoka.

— Taip, radau aš du šachmatų žirgus,
Žirgus juoda-balta uniforma.
Įkinkiau į plūgą — tegu dirba,
Tegu vykdo viršum plano normą.

Negražiai atrodo —
Pats suprast gali:
Fermoje jų brolis
Dirba kaip arklys.

Įrašysiu juodu į kolūkį
Čia karalius pirmininkas Rikis.
Tegu kelia gimtą žemės ūkį
Arba duoda matą jam iš sykio.

Rikis vagia miltus
Ir vištas išbuožina,
Ir statytis pilį
Prie Šventosios ruošiasi.

Rikis anei sėja, anei pjauna,
Kas užauga žemėj — tą praryja.
Jei žirgeliai narsūs, tegul kaunas —
Aš papuošiu galvą pinavijom.

Nes kova tikroji —
Ne lentoj medinėj,
O čionai — gimtojoj
Lietuvoj Tėvynėj!

Ačiū už dėmesį.

Pieno fabrikėlis

Ten, kur žalias ežerėlis —
Tarp žolės ir vyturių,—
Stovi pieno fabrikėlis
Ant kojelių keturių.

Kaminėliai du mažyčiai,
Tik nerūksta dūmai.
O aplinkui pienės žydi,—
Ak, koksai gražumas!..

Prisigersiu pieno šilto
Kiek tik panorėjęs —
Juk mamytė mano šito
Fabriko vedėja!

Žalias pareiškimas

Vasara — vėl vasara atėjo,
Vasara — kaip nuotykių romanas
Žaidžia su žolynais
Debesim ir vėjais,—
Šypsosi prabėgdama ir man ji.

Kviečia miškas: — Pas mane ateiki!
Upė šaukia: — Būki su manim!..
Moja Devintoji
Vasara Mažeikiuos,
Kvepia geležinkeliu ir kmynais.

Lenktyniauju su taku pilkuoju,
Vartaliojuos pūko debesynuos,
Mano dienos žalios —
Žalias Vasarojus
Mano dienos — melsvas žiedas lino.

Stoviu ant paties žaliausio kranto:
— Būkit sveikos, pienės, pieno ponios!
Numetu į šalį
Kapitoną Grantą
— Sese, šiandien pats aš — kapitonas!

Virš galvos giliausias vandenynas,
Kokį nori laivą išsirinkt gali
Ir nėra nė vieno
Laivo paskutinio —
Tai dėl to, kad Žemė apvali.

Išsirinksiu aš rimčiausią vieną
Laivą baltą baltą, greitą kaip žuvis
Pavadinsiu savo
Laivą „Labą dieną“ —
„Labas Vakaras“ nepasivys.

Sese, o kada ateis Ruduo
Kaip Žolė, kaip Krūmai kausiuosi ir aš
Iki paskutinio
Žalio kraujo lašo,
O žali mes jam — nepasiduosim!

Automobilio kelionė

Vieną ne dieną, tyliai ne tyliai
Vasaros rytą gražų negražų
Senas pavargęs Automobilis
Tarė: — Pabėgsiu aš iš garažo.

Ak, nusibodo plentai didieji!
Ak, nusibodo man tos komandos!
Šiandien, kur noriu,— ten aš ir skrieju
Laisvas — kaip kregždės, greitas — kaip gandas.

Juk niekados nesimaudžiau aš upėj,
Nesivoliojau po rytmečio pievas,
Ir niekados negiedojau nutūpęs
Viršūnėje žydinčios ievos...

Bėga per pievas Vieškelis pilkas,
Automobilio senas bičiulis.
Tyliai siūbuoja seserys Smilgos,
Kelia žibintą žilas Mėnulis.

Galvą iškišęs stebisi Sliekas —
Automobilis šauniai važiuoja!
Sėdi kabinoje Niekas —
Automobilį vairuoja.

O gal tai – Metro?

Žemėn lietūs vasariniai krinta,
O po žemėn painūs labirintai.
Tartum požeminis traukinys
Juodas Kurmis bėga naktimis.

Bėga Kurmis po žeme kaip laikas,
Bėga kaip sapne paklydęs vaikas...
Kurmio pievoj ryto rasai žvilgant —
Tartum kiparisai — budi smilgos.

Kur jis bėga — to nežino niekas,
Gal tik senas, surūdijęs sliekas
Pasakytų, bet išlindęs į paviršių,
Kur galva, kur uodega — pamiršo...

Spalvota puota

— Kas dunda tenai po salotom? —
Kurmis metro renčia stotį.
— Kas virš vandens ten šuoliuoja? —
Laumė ant Laumžirgio joja.

— O kas gi ten plazda kaip akys? —
Dvi aksominės plaštakės,
Ir skamba gimtoji drugelių kalba,
Vakarienei kopūstų sriuba.

Ir baisiai skani, ir baisiausiai tiršta —
Kas norite, prašom į puotą!
Malkos, pamilusios Krosnį karštai,
Pradėjo — kaip širdys — liepsnoti.

Kas skrenda, kas lysvėm žygiuoja,
Tas be kojų, o tas šimtakojis...
Labai vabalai, vabalienės
Pasiilgę skanios vakarienės.

Ir tyliai sutūpę kaip snaigės
Gurkšnoja iš tulpių taurelių nektarą...
Vidurnaktį surenka sraigės
Tuščią spalvotą tarą.

Žemės vidurys

Ne žiogų žaliųjų taktų
Muziką girdi...
Paklausyk — tai pievoj plaka
Vasaros širdis.

Pievoj žolės — žalias sniegas —
Vasarinis laikas — — —
Per Žolynus Takas bėga,
O Taku tuo — vaikas.

Bėga Gediminas mažas
Per laukų žoles.
Klausimą didžiulį nešas —
Už save didesnį.

Bėga mažas Gediminas,
Klausimą apsikabinęs,
Klausia Pievos, klausia Vėjo
Ir Žolynų klausinėja,

Klausinėja seno Rato
Beldžias į visas duris:
— Pasakykit, kur yra tas
Žemės vidurys?

Ten dangus — kaip margas skėtis!..
Šokoladai dygsta!..
Sako, ten mama ir tėtis
Niekad nesipyksta.

Vietoj vakaro ten rytas,
Neberanda kelio
Dvejetukais pakinkyta
Pažymių knygelė...

Atsidūsta senas Slėnkstis,
Atsisėdęs pas duris —
Ten, kur tavo namas, ten ir
Žemės vidurys.

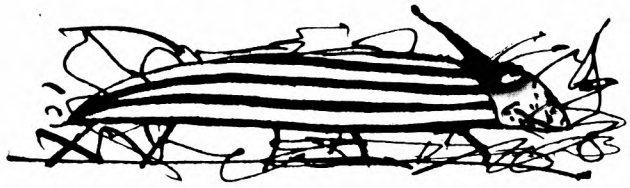

adidas
kopūstų
riba

Tylūs klaustukai

Kur tu ropoji, mažyte? —
Šitoks didelis kelias!
Kieno tu esi mamytė?
Kas yra tavo vaikeliai?

Jau lapai po orą bastos...
Koks šaltas, šlapias lietus —
O tavo kojelės — basos,
Kur benueisi tu?

Vėjas dulka per kelią —
O tu visados be palto...
Kas užkuria tau ugnelę
Lapkrityje, kai šalta?

Ką tu, sakyki, darytum,
Jei pasodinčiau ant delno? —
Staiga pakyli ir skrendi tu,
Visai į mane nepažvelgus.

Juodas kaip varnas arimas —
Kur tu gali nuskristi?..
Boruže, mano vaikystės
Mirgantis prisiminimas...

Maži miesteliai

Margi provincijos miesteliai,—
Lyg dideli laukų drugiai.
Senutės ir maži vaikeliai
Ten žydi languose gražiai.

O po langais tenai jurginai žydi,
O vakarais langai kažko parausta...
Yra mažų miestelių sapnas žydras,—
Kad — niekad — kada nors ir jie
užaugs...

Į neregėtas tolumas vilioja
Didieji plentai miestelius mažus,
Tačiau mažuos miesteliuos nesustoja
Raudoni pasipūtę autobusai.

Tik mirkteli kreivai rausva akim —
Jei norit, ponai, prašom su manim!
Ir lekia iš paskos mažieji miestai —
Ir lieka vietoj...

Subrendę miestai

Subrendę miestai — pasipūtę,
Jie savimi nenori būti.
Plačiais plakatais išdabinti jie
Iš aukšto žiūri į Provinciją.

Bet ką čia — kiekviena juk Šluota
Dėl Dulkių Siurblio kraustosi iš proto,
Svajoja ir kiekvienas Šaukštas,
Kad samčiu kada nors užaugs jis.

Prisipažino Jonava Šilutei:
Labai Kaunu, žinokit, noris būti —
Turiu gamyklą puikią, ilgą kaminą
Užteršt tikrai pajėgčiau jūsų Nemuną!

Nusišypso Kaunas —
Kaminą ji turi...
Pats baigiu užteršti
Aš Baltijos jūrą.

Kai pabaigsiu jūrą —
Imsiuos vandenyno —
Kaip gyvena Lietuva
Te pasaulis žino!

Kalbėjo Bokšto laikrodžiui Mažeikiai:
Mums ypatingai Vilnium būti reikia!
Ir mes gamyklą turim — plačią, storą,
Puikiausiai galim pagadinti orą!

Pažvelgia iš aukšto
Vilnius pasipūtęs —
Vakar nugaravo
Gatvėj dvi bobutės.

Dar iškišiu keletą
Juodvarnių liežuvių —
Nebeliks nė vieno
Čia brangaus lietuvio!

Subrendę miestai gailiai atsidūsta,
Ir dūmais Lietuva brangi paplūsta...
Prisiekia Jurbarkas Šakiams: vis viena
Užaugsim lig Maskvos mes vieną dieną!

Pasimatymai

Pas Viliją — tokia mada,
Atėjus iš Rytų —
Su dovanėlėm visada,
Vilnele, bėgi tu.

Neši ir liejies per kraštus,—
O sunkiai lyg į kalną —
Tris nuorūkas, du laikraščius
Ir vieną seną šalmą.

„Zaporožiečio" padangą,
Arbatinį skylėtą,
Aulinį rimtą batą,
Kurpaitę, ak, koketę.

O tepalų, o kvepalų —
Puokštė begalinė!
Maža Vilnelė jų visų
Net vardų nežino.

Tik stebis vargšė kaip avis
Į glėbį krisdama —
Brangioji Vilija — Neris
Dabar tikra dama!

— — — — — — — — — — — —

Gražuolė siunčia Vilija
Mazuto vakar lieto:
— O Nemune, o mylimas,
Išgerk už laisvą Lietuvą!

Ir geria Nemunas smagiai
Lyg senis rautų ropę;
Žaliai — raudonai — mėlynai,
O iš toliau atrodo,

Kad apsivilkęs paltą jis
Vaivorykščių spalvos...

— Sakyk, gražus aš, Baltija? —
Bet gyvas tik vos vos.

Atsako Baltija: ir aš
Vos vos ne vos gyva
Ak! ką man šiandien dar atneš
Brangioji Lietuva?

Ir bangos žarsto tartum laiškus
Dovanas Tėvynės —
Štai lydeka nugaišusi,
O ten — tuščia skardinė...

Įmerkęs meškerę ant kranto
Vaikas mažutėlis.
Jo kibirėly apverstam —
Skanus žuvies šešėlis.

Pravirksta Baltija: — Berniuk,
Aš sapnavau šį rytą,
Kad mano žuvys — be sparnų —
Dangum it gervės skrido...

Pamiršęs, koks jo adresas,
Tupėjo ant bangos
Toks paprastas nepaprastas
Tarybinis žmogus...

Nėra blogo, kuris neišeitų į gera

Skundėsi užpakaliniai,
Užpakalį apkabinę:
— Ak, mieloji Liucija! —
Mes visų eilių eiliniai,
Nuolatiniai paskutiniai —
Kelsim revoliuciją!

Užpakalis šoka bartis:
— Taip jau buvo Kitą Kartą,
Ponai paskutiniai! —
Jūs ant priekinių nepykit,
Astronomiją skaitykit —
Štai naujausios žinios:

Raudona žvaigždelė rytą
Į erdves — namo — nuskrido,
Ir gimtoji žemė tapo vėlei apvali.
Priešakiniai priekin ėję,
Iškovoję, nugalėję —
Jau Užpakaly!

Mano senelio pasakos

Keturios raidės

Iš Revoliucijos jos.
Iš abėcėlės naujos —
Į Lietuvą brido per kraują
Tverti gyvenimo naujo.

Ir sutvėrė, aptvėrė spygliuotom,
Vielom, nukryžiavo grotom.
Ir užkalė keturis langus,
Tik vieną paliko — dangų.

O! Kaip gera gyvent buvo jom!
Kai Niekas tapo Viskuom...
Buvo tatai paskutinė
Lemiamoji kova prieš Tėvynę.

Kiekviena ši raidė — kalta!
Kiekviena ši raidė — balta!
Raidės keturios — Šiaurė numirti,
Ir Viskas Niekuom pavirtęs.

Šaukė vergus pirmyn vis trimitai,
O atgal sielos baltosios skrido...
Ne mėnulis, o pjautuvas viršum galvos
Švietė vaikams Lietuvos...

NKVD šalis

Ten rytas ryte neišaušta,
Ten guli po sniego našta
Sušaudytas, šuns apgraužtas
Klausimas paikas — Už Ką?

Ten pabėgius iš kaulų paklojom —
Gal sugrįšim keliu tuo atgal Lietuvon?
Dainoj traukė drąsiai draugai koja kojon,
Gyvenime — koja galvon.

O! Ne visiems, ne visiems
Sugrįžti atgal buvo lemta —
Neužteko sūnums praeities
Stiprybei už grotų semtis.

Pritrūko ir kraujo Tėvynės,
Sušalusio kraujo ant sniego...
Net šviną taupiai dalino —
Po devynis gramus — tik tiek.

Užteko visiems ir atliko
Tik duonos iš sniego, iš mėlyno...
Virš tundros peizažo pliko —
Pakrypęs šešėlis Lenino...

Sugrįžimas

Languos tirpsta mėlyni raštai,
Užsidega visos žvakelės...
Pareina iš tolimo krašto
Pavargęs Kalėdų Senelis.

Kalinio pilkas drabužis,
Varnos — ratu virš galvos —
Sunkūs kaip laikrodžio dūžiai
Žingsniai — iš vasaros tos...

Sustoja prie vartų medinių
Išbuožinto sodo gale —
Jo rankoje tuščias drobinis
Maišelis su kulkos skyle.

O spindi lange tartum ašara
Toks šiltas namų žiburys —
Išvirsta į kiemą kaip garas
Vaikelių — skambučių — būrys.

Ir pokšteli durys kaip šūvis...
Aš iš toli pareinu...
Sukasi snaigės ratu tartum šunys...
Neparnešiau jums dovanų...

Tyli už stalo per naktį
Pavargęs Kalėdų Senelis...
Spindi languos Lietuvos tartum akys
Tūkstančiai žvakių širdelių...

Pradžia apie Mūriką

Pro langelį žiūri — kas?
Kuo vardu jis — Mūrikas!
Mūrikas niekelis
Ant vienos kojelės.

Eit jei neturi pas ką,
Tai žygiuok pas Mūriką.
Eik aplinkui, eik ratu —
Nepaklysi tu.

Mūrikas gražiai priims,
Mėnesiena pavaišins,
Niekur atsisėsi
Ir pasišnekėsi.

— Kaip, sakyk, tu gyveni?
— Taip, kaip Kitą Kartą.
— Ką po saule augini?
— Tik šešėlį margą.

— Kas bičiulis tavo, kas?
— Ak! Nei Šis Nei Tas.
— Kur geriausia tau gyvent?
— Ak, Nei Šen Nei Ten.

— Kas iš to išeina, kas?
— Eina. Šis Bei Tas.
— Ar gyvent taip linksma, ką?
— Niekad Visada.

Mūrikas ir Sidabrinis kambarys

Atėjau pas Mūriką,
Nes nebuvo eit pas ką,
Niekas laiko neturėjo —
Laikas į Pietus išėjo.

Nebebuvo nė vienos
Tąsyk Dievo valandos
Buvo ne Naktis, ne Rytas,
Kas? — nei tas, nei kitas.

Štai Naktis po suolu murkia...
Klausinėja paukščiai: — Kurgi
Rytas? — Girioj kaip lokys
Pasiklydęs miega jis.

Ogi Mūrikas pirtelėj
Su šakutėm ir šaukšteliais,
Kaip ėriukas nusigandęs,
Remontuoja tuščią skrandį.

— Gal turi tu duonos, pieno? —
Aš paklausiau. Jis suriko:
— Tu užvalgyk mėnesienos,
Jeigu valgyt neturi ko.

— Tai prašyčiau duoti šaukštą
Ir sudie — einu į krūmus —
Mėnesienos pirmas aukštas
Pilnas balto balų dūmo.

Kopinėju atsitūpęs
Rūko kopas prie Šešupės,
Krito rasos, kilo vėjas.
Tartum lapai sušlamėjau:

— Gal pažaiskim: Trečias bėga?
— Nebegrįžo, kai išbėgo.
— Gal suloškime šachmatais?
— Kirsiu antausį — ir matas!

— Ko gi šiandien tu toks piktas?
— Nerandu, kur dingo sprigtas.
Duotų tau jisai į kaktą —
Prisimintum durų raktą.

Į namus keliautum, vaike.—
Neturiu — matai — aš laiko.
Štai plytelės — būrį jų.
Aš aplinkui mūriju.

Nulipdysiu tokią sieną,
Kad neperšoks Mėnesiena —
Sidabrinis kambarys
Čia pasidarys.

Mėnesieną aš pragręšiu,
Ašarų rasom patręšiu —
O kad niekur ji nepradingtų,
Aš duris užsirakinsiu.

Lygiai dvylika metelių
Čia tupėsiu kaip vištelė —
Išsiris iš Mėnesienos
Pinigėlis vieną dieną.

Už Mėnulio pinigėlį
Pirksiu Krymo asilėlį —
Strykt ant balno ir keliauju
Pažiūrėt, ar Nieko Naujo?

Jeigu rasiu Naujo ką —
Tai parduosiu Mūriką.
Tai parduosiu kvailį seną
Te naujoviškai gyvena...

Taip man Mūrikas kalbėjo,
Bet pakilo Šiaurės vėjas —
Ir išbėgo pro duris
Sidabrinis kambarys...

Mūriko skundas dėl žvaigždelės

Aš taip svajojau, sapnavau
Šviesų pasaulyje sudegti,
O vis ėjau, ėjau, ėjau —
Ėjau gilyn į juodą naktį.

Nebuvo naktyje šviesos,
Tiktai viena žvaigždė spindėjo
Aukštam danguj... Aš siekiau jos,
Bet ją nuskynė Šiaurės vėjas.

Aš be žvaigždelės palikau —
Tai kaip man pasišviesti kelią?
Jonvabalėlio paprašiau:
Paskolink savąją lempelę.

O jis atsakė taip: bičiuli,
Ji reikalinga man pačiam —
Keliauk į dangų pas Mėnulį,
Nunešk skundų maišelį jam.

Tačiau Mėnulio nesimatė,
Tik plaukė debesys keli.
O Kelias raitės kaip gyvatė,
Ir pradingau aš tam kely.

Nuliūdęs teiravaus visų —
— Sakykit, kurgi aš esu? —
Suošė giria:
— Niekur jo nėra...

Kur išeina Mūrikas

Eina per girią, brenda per brastą,
Ritas per žolę, plaukia per rasą.
Eina kaip laikas, tolsta kaip aidas,
Baltas kaip rūkas, juodas kaip raidės.

Stebisi Vieškeliai, stebisi Dirvos:
— Ko jisai nori? Ką jisai dirba?
Klausia Žolės Septyni Šienpjoviai:
— Kur jis gyvena? Kas jis toksai?

Gal jo namai — tik vasaros žalios?
Gal jo gyvenimas — nueitas kelias?
Galgi jo kelias — juosta dangaus?
Gal jam nereikia nieko daugiau?..

Vyšnios klaustukų it žiedlapių pažeria:
Kokios jo ašaros? Kokios jo pažiūros?
Ar jam patinka vyšnių uogienė?
Ar Labas Vakaras? Ar Vakarienė?

Ką jis darytų, įkritęs į jūrą,
Jeigu lydekos pelekų neturi?
Ką jis darytų pakilęs į orą,
Jeigu neturi nei greičio, nei svorio?

Ką jis darytų, jei šunys užpultų,
Jeigu neturi sargybinių pulko?
Ką jis darytų, jei Dalgis jį pjautų?
Jeigu Lėktuvas pagautų?

Nieko jisai nedarytų, nes vos
Tik iškeliavo iš mano galvos —
Toli, dar toliau ir už Niekur
Nieką sapnuodamas miega...

Dėdės Juozo pamokslas

Nuo Medvėgalio, nuo kalno
Aš kalbu jums kaip iš balno —
Senis atsirišęs:
— Vaikai! Stokit ant akmens
Mokykitės nuo mažens,
Kaip paduoti kyšį.

Rodos, nieko ypatingo
O iš tikro — sudėtingas
Yr tatai dalykas.
Viršininkas — didis ponas
Nuo arielkos net raudonas —
Reik prieit iš tyko!

Jeigu, maišą atsirišęs,
Šauksi: prašom imkit kyšį! —
Nieko neišeis!
Reik žinoti, reik mokėti
Ką šypsotis, kiek turėti,—
Kad neįsižeistų.

Jeigu jam jau byra dantys,
Tai tokiam pakaks ir anties
Ar kokios vištelės.
Jei raudonas pasipūtęs —
Reikalingas kalakutas
Trylikos metelių.

Tartum viršininkas būtų —
Burbuliuoja kalakutas
Ir kieme, ir puode.
Stverk už sprando — į maišelį
Paguldyk, parišk juostelę
(Tautišką, ne juodą!)

Buvo kalakutas mielas —
Apgiedok jo vargšę sielą
Ir uždek žvakelę.
O po to žygiuok kontoron
Ir sutikęs pirmą storą —
Atiduok maišelį.

Bet, kad būtų aukštas lygis —
Lyg tarp kitko paguldyk jį,
O tada ko nori
Jau prašyk — ne viską gausi —
Gausi tiek, kiek tau priklauso.
Pagal kyšio svorį.

Vaike, klausi neprotingai —
Kam išvis jis reikalingas? —
Atsakyt turiu:
Ką pas mus be kyšio gausi?
Na, nebent tiktai per ausį
Ar šiek tiek parų...

Sakmė apie Ramanauską

Ramanauskas Vytas,
Kilęs nuo Šakių,
Didelis banditas —
Matos iš akių!

Vakarais jos žydros,
O rytais raudonos,—
Taip jau atsitinka, žinot,
Varant samagoną.

Varo ir vartoja
Tik centriniuos parkuos,
Kad pakištų koją
Saugojantiems tvarką.

Numeta bobutei
Žodį necenzūrinį,
Kad sunkiau kiek būtų
Augt kalbos kultūrai.

Jos oželį, niekuo dėtą,
Jis į skyrių atveja,
Tam kad padažnėtų
Chuliganizmo atvejai.

Šaukdamas — negelbėkit! —
Šoka ant praeivio,
Kad aukštyn pakeltų
Nusikaltimų kreivę.

Ir kad nesusirgtų
Lietuva didybės manija,—
Šlaistosi jis girtas per
Rinkiminę kampaniją.

Keistas atsitikimas su Ramanausku

O kai sykį ryto saulė
Tamsumas prašalina,
Mąsto Vytas: kas toliau? —
Eina vėjais talentas!

Mintys kaip tarybiniai
Batai — sunkios jos —
Dar ne viskas padaryta,
Ponai, vardan tos...

Jis reikšmingai šypteli
Laiptinės kaimynui:
— Draugs Kairy — gyvybė
Arba piniginė!

Gūžiasi kaimynas:
— Imk verčiau gyvybę...
Imtų, bet nežino,
Kur ją dėti Vytas.

Vargšas kraipo ūsus,
Karpo ausimis kaip
Kelmas: kišt į rūsį?
Ar išvežt į Minską?

Turguje parduoti pigiai,
Vamzdeliu susukus,—
Gal kam nors ta jo gyvybė
Ir praverstų ūky?

Jeigu panaši yra
Ji į darbo jėgą...
Jeigu sukasi gerai,
Jeigu greitai bėga...

Jeigu tilps į antrą galą
(Ar trobos, ar sodo)...
Neregėjau niekad — gaila! —
Kaip jinai atrodo...

— Eisiu, nors drebu iš siaubo,
Aš pas prokurorą ryt —
Tepasako draugas Riauba
Ką dabar daryt?..

Sakmė apie Riaubą

Riauba prokuroras —
Lenino anūkas —
Mato tartum šviesoforas,
Kas iš kelio suka.

Riauba žino tikrą kelią,
Ir negali būt kitaip —
Juk sukūrė šitą šalį
Jo senelis su draugais.

Tardo: lempa pasismaugia,
Uždainuoja žuvys,
Akmenys paplentėm kaukia
Ir brangus lietuvis.

Tardo: išplaukia ledai
Jau prisipažinę.
Sužaliuoja net lazda
Ta lazda guminė.

Tardo: suvaitoja spinta,
Traška kaulai tartum čypsai,
Ir ant sienos pakabintas
Pats Dzeržinskis šypsos.

Mafijos įkūrimas

Prokuroro draugo Riaubos
Kabinetas ankštas,
Bet jis daro susikaupęs
Rytmetinę mankštą.

Užsitaiso pistoletą,
Kumštį išvaškuoja,
Šauna dukart į parketą,
Triskart — į rytojų.

Pyksta draugas prokuroras —
Netiki ateitimi.

Jam patinka šviesoforai
Tik su viena akimi.

Pakilnoja nusiminęs
Pusvalandį biustą
Ir importinę guminę
Lazdą — nna! — per pusę.

Pritūpimas — plyšta kelnės,
Prokuroras svarsto:
„Ar pajėgčiau aš iškelti
Biustą šimtą kartų?“

Sapnavau olimpiadą,
Sapnas buvo žalias...
Bet staiga suklinka: — Staatj!
Smirna! Taip negalima.

Kur — kada — kas tokį matė?
Ir kokioj instrukcijoj?! —
Leniną skaityti metas,
Nes budrumo trūksta jau.

Bet pabeldžia sekretorė
Draugė Nusvarstyta:
— Ten už durų, prokurore,
Ramanauskas Vytas.

— Tai išmušk jam, įsakau,—
Riauba biustą meta,—
Tris dantis dėl visa ko
Ir — į kabinetą!

Lygiai po trijų minučių
Įžengia klientas,—
Burbulą raudoną pučia —
Tartum nepatenkintas.

Prokuroras nuramina:
— Draugas Ramanauskai
Atsisėskit už Tėvynę —
Nagrinėsim klausimą.

(Sugraudžia perkūnas,
Įsijungia racija,
Dreba Ramanausko kūnas —
Vyksta operacija).

Saulei nusileidus,
O žvaigždėm sužibus,
Ramanausko veidas
Žydi kaip vienybė.

Ramanauskas verkia:
— Kur dabar man lįsti?
Niekas gatvėj nebegerbia
Kaipo specialisto.

Šitaip graudžiai rauda jis! —
Net portretą sugraudina,
Ir balsu Dzeržinskio Riauba
Daro pareiškimą:

— Tamsta esate nekaltas,
Bet silpnai protingas,—
Juk šiandieną brangsta baldai,
O gyvybė pinga.

Kam gyvybė tau brangusis,—
Nebesuk galvos —
Kuo daugiau bus pinigų,
Tuo daugiau — šviesos!

Vytas padėkoti skuba
Baisiai susikaupęs.
— Leiskit pabučiuot į subi...
— Nervai! — sako Riauba.—

Valdžiai šimtą raudonųjų,
Klišą rublį — sau.
Vardan pjautuvo ir kūjo.
Ir šventosios... Lauk!
— — — — — — — — — — —
Ir užaugo specialistas —
Praneša per radiją —
Šakomis į komunizmą,
Šaknimis — į pragarą...

Prokuroro mirtis

Blykst! — Dzeržinskis sužaibavo,
Sudundėjo paštas,—
Prokurorui atkeliavo
Neregėtas raštas.

Raidės buriasi eilutėm,
Gieda tartum choras:
Metas apsvarstyti būtų
Patį prokurorą!..

— — — — — — — — — — —

Nuo stalo Riauba keliasi
Ir gailiai suvaitoja:
O Geležinis Feliksai,
Už ką man toks rytojus?

Už ką dabar tokia dalia —
Juk priešaušrį raudoną
Aš visados buvau šalia
Begiedančio vagono.

Prie Lenos tolimos krantų
Aš tarnavau į Rytus,
O kiek ten išmušiau dantų —
Tik paukščiai suskaitytų.

Kai tarnavau NKVD
Oho, kaip gerbė Rūmuos!
Tempiau link raudonos žvaigždės
Aš liežuvius it gumą.

O kiek kitų darbų tada
Ir šiandien padaryta!
Tik kumštis, batai ir lazda
Galėtų atsakyti...

Iš skausmo plyšta ordinas —
Ak! — plyštų ir širdis!..
Bet Organuos šio organo
Nėra — tą žino jis.

Į rėmus trinkteli smagiai —
Lyg nekaltam per sprandą,
Apžėlę samanom langai
Pažyra tartum dantys.

Ir nesvarstydamas, kas bus —
Praryja gurkšnį oro,
Bet oras tyras — ima dusti
Draugas prokuroras.

Ranka dar siekia šautuvo,
Bet nebelaiko kojos,
Sulinksta tartum pjautuvas
Ir — po stalu kaip kūjis.

Taip akeles užmerkia jis,
Bet šaukia ir numiręs,
Kaip Čechovo Trys seserys:
— Į Sibirą! Į Sibirą!
V Sibirj.

Pasiryžimas

Ramygalos miestelyje ramiam
Šunelį sutikau. Jo vardas Am.
Paklausiau: — Kaip, mielasis, gyveni?
— Tarytum žadintuvas vandeny —

Tiek kilometrų juodvarnių tamsos
Ligi dangaus mažyčių žiburėlių.
Vos pabandau aš skrist, startuoju vos —
Kaip sumuštinis nudrimbu ant smėlio,

Tačiau tai yra žūtbūtinė
Kova prieš sunkią grandinę.
Broliai ir sesės! Vis viena
Nutrauksiu aš ją vieną dieną.

— Kodėl tu nori taip aukštai, bičiuli?
— Man reikia,— jis pareiškė,— į
Mėnulį.
Ten pasodinsiu aš maišelį kaulų,
O rudeniop išdygs darželis kiaulių.

Kiaules pardavęs, prakaitu aplaistęs,
Nupirksiu aš visiems šuneliams laisvę!
Štai mano tikslas — didelis ir šventas!
Tik ta grandinė trukdo man gyventi.

Tačiau tai yra žūtbūtinė
Kova prieš sunkią grandinę.
Broliai ir sesės! Vis viena
Nutrauksiu aš ją vieną dieną.

Apsilankiau miestelyje ramiam
Po metų aš. Bet kur šunelis Am?
Prie tvarto raitos pamesta grandinė...
Paklausiau vištų: — Kurgi Am? Gal
žinot?

Papasakojo vištos: — Jam pavyko
Nutraukt grandinę sunkią vieną sykį.
Vištas vaikytis puolė, graužti tvorą,
O paryčiui ant beržo pasikorė.

Prieš tai pabučiavo suklupęs grandinę,
Ir buvo jo žodžiai tokie paskutiniai:
„Broliai ir sesės! Vis viena
Nutraukiau aš ją vieną dieną".

Man paprašius, Elektrai panorėjus

Tartum kurmis — nematai —
Bėga Elektra laidais.
Skuba ji į stiklo butą —
Pasipūtusią lemputę.

Pasidarė karšta gal —
Suka Elektra atgal,
Įlenda į šaldytuvą,
Šaldo Žuvį ir Liežuvį.

Tai vikri nelyg Katė!
O stipri, o treniruota!
Tartum meistras karatė
Per nagus — neerzink! — duoda.

Ir labai muzikali —
Štai nubėga į skambutį,
Nori — paklausyt gali,
Kaip kukuoja it gegutė.

O kai įlenda Gitaron —
Siaubas ima, kas ten daros.
Tarakonai paskutiniai
Traukias pas Kaimyną.

Kaip vandens, visur jos pilna —
Kažin koks jos gylis? —
Kai atbėga — kalba Vilnius,
Kai išbėga — tyli.

Pjauna, plauna, kala, mala
Iš ano ir šito galo,
Baigus mokslus Elektrinėj
Viską moka, žino.

Elektra, mieloji, man tu
Kiek pagelbėki, diktantą
Ryt mokykloj parašyk,
Gausiu pažymį — 6.

Rabarbarų karo sapnas

Mes Barbarai Rabarbarai —
Žalioji gvardija! —
Mums atiduokit pagarbą
Arba atimsim ją!

Rabarbarą jei sutikai,
Žinok, kad pasibaigs blogai!
Žalią skydą jei išvydai —
Spruk į Vakarytus!

Nors žaliuoja, kur žvelgiu —
Tarp žalių nėra lygių!
Mes žygiuojam daržo plotais
Tiesiai pas salotas!

Mūsų daržas — mūsų namas,
O aš vadas — Tingin chamas!

Kai pakyla žalios ordos —
Alpsta morkos.

Suplasnojame supykę —
Virsta į šalis Ridikai.
Krapai su žaliom liemenėm —
Kaip sliekai — į žemę.

Raudonieji burokėliai
Rausta it panelės gėlės,
O agurkas jau ištižęs —
Rūgti pasiryžęs.

Sprunka koją pasipustęs
Mokslų daktaras Kopūstas,
Bulvės didelės ir mažos
Prieglobsčio pas Kurmį prašos.

Kaip šaltiena — išsigandęs —
Dreba žirnis, byra dantys.
Lenkias devyngalvis ponas
Pomirdordrakonas.

Norim,— galim užkapoti
Mes riebokšlį Agurotį,
O neūžaugą Arbūzą —
Čirkšt per pusę!

Šiandien Būzą, ryt ir Soją,
O poryt ir Krieną.
Mūsų šūkis: težaliuoja
Žalias ne kiekvienas!

Keistas katinas

Katinas, sutikęs sykį
Kumpą slieką be skatiko,
Tarė: — Reikalauju —
Vesk į savo Urvų rūmus,
Duok raktus ir dink į krūmus —
Aš čia vedėjausiu!

Didelis esu vedėjas,
Tūkstančiai pelių išėjo
Su manim į dangų.
Ar sergi? Rakink duris tu!
Ar girdi? Greičiau į vidų,
Nes išdaušiu langus!

O tas sliekas darbininkas,
Žemės ūkio naudininkas,
Urve rangos tyliai,
Katinas baisiausiai storas
Kaip nedoras sekretorius —
Netelpa pro skylę.

Ypatingai pasipūtęs,
It koks pirmininkas būtų,
Pyksta tartum krienas:
— Pamanykit, didis ponas —
Požeminis makaronas —
Kurmio vakarienė!

Pagaliau nusiraminęs
Taria: — Gerbiamas kaimyne,
Nieko ir nereikia man!
Tik norėjau sužinoti,
Eidamas prošal iš proto —
Ar esu čia gerbiamas...

Balade apie Auksinę kurpaitę

Buvo gegužis, žiedplaukis, kaip reta —
Giedojo sodai.
Išėjo Kairysis aulinis batas
Laimės ieškoti.

— Ak, pakyrėjo braidyt po srutas!
Kur šeimininką velnias nešioja...
Be to, Ramanauskas, pasmirdėlis tas,
Niekados nesiplauna kojų!

Ir eina per žiedus, per baltąjį debesį,
Aulą gražiai pasiraitęs.
Eina per parką, sustoja nustebęs —
Stebuklai! Auksinė Kurpaitė!

Stovi jinai prie statulos,—
Verkia tarytum fontanas.
Šalia toks ponulis guli,—
Knarkia kaip senas kranas.

Aulinis, it riteris būtų,
Taria: — Pažvelk, koks aš tvirtas!
Kas tave skriaudžia, sesute,—
Aš jam, kur reikia, įspirsiu.

Ir Auliniui Kurpaitė atsakė:
— Turiu aš didelę bėdą,—
Vargšė Pelenė šią naktį
Ir vėl iš baliaus pabėgo.

Pabėgo, nes princas Orfėjas,
Kurs, matote, drybso girtas,
Kai vytis reikėjo Pelenę,
Paslydęs į balą nuvirto.

Ir šitaip septintą kartą
(Trijų, tik trijų tereikėjo!)
Nebeišmano jau ką bepatarti
Geroji motulė fėja.

Narsuolis Aulinis batas
Ropščiasi princui ant kojos,
Koją ryžtingai matuojas...
— Princas, sesute,— n e t a s!

Aš jį pažįstu puikiausiai —
Ne sykį paršelių vogt ėjom!
Jo pavardė Ramanauskas,
Kiaulių komplekso vedėjas.

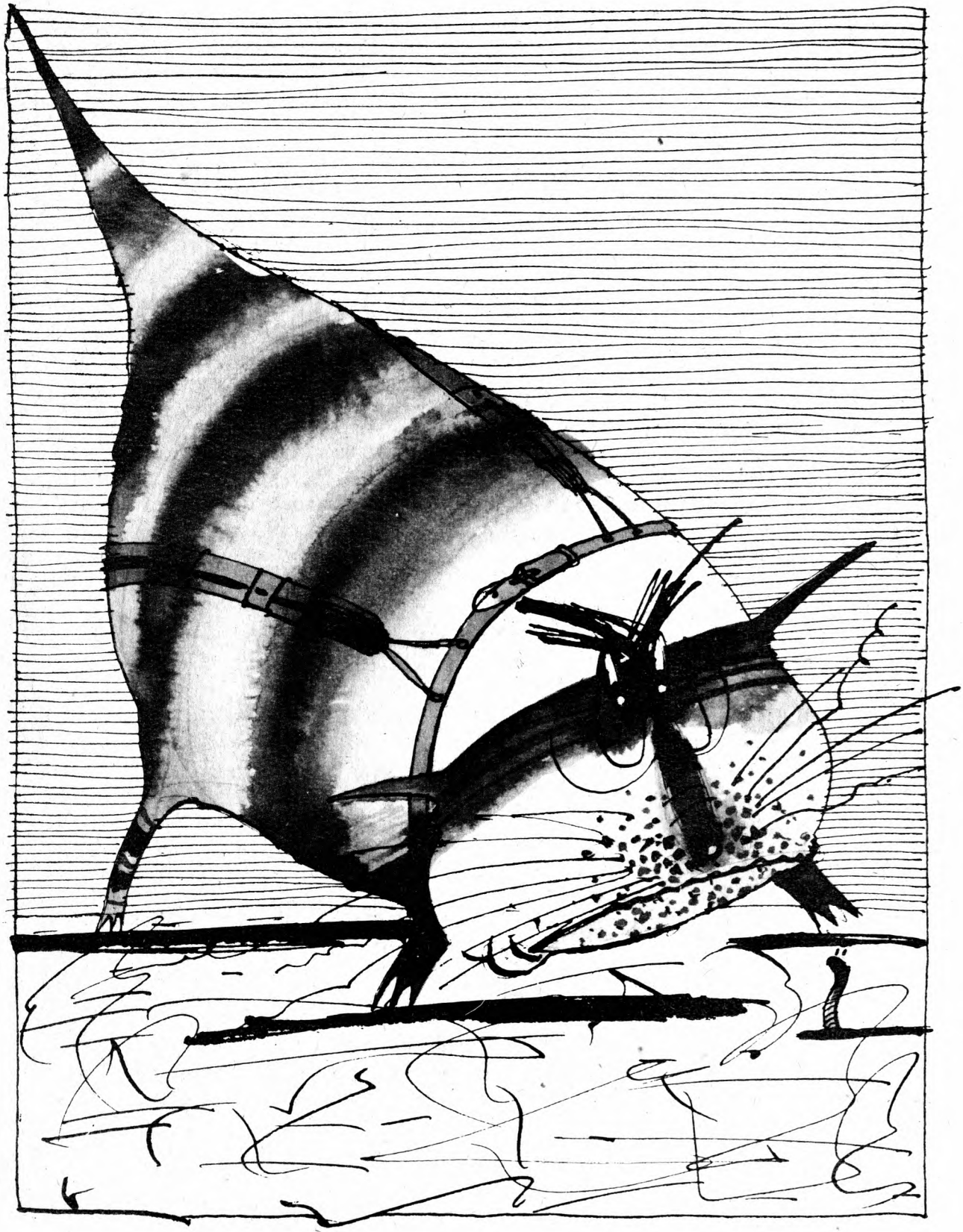

Pravirksta Kurpaitė kaip vaikas:
— Ak! Laimė praėjo pro šalį —
Septynis kartus mes pataikėm
Į kitą — ne pasakos — balių...

Melodija

Yra tokia melodija —
Lyg obelis balta.
Man laikrodis parodė ją,
O ji — ne man skirta.

Kaip kregždės man atrodė ji,
Kai nardė debesy —
Aukštyn, žemyn — melodija
Fa—do—mi—la—do—si.

Skambėjo ne gitaroje —
Upelio vakare —
Padžiovė tartum skarą ją
Ant Sol—la—si—do—re.

Giedojo rytą sodai ją —
Do—si—la—sol—fa—mi...
Išėjo ta melodija
Tik — ne su manimi...

Gimtadienis Zarasuose

Aš gyvenu ant septintos kalvos,
Tarp mėlyniausių ežerų penkių.
Su Sraigėm ir su Laumžirgiais kalbuos,
Ir minutes į laikrodį renku.

Ežeruose tylu: siūbuoja žolės,
Iškišęs galvą, dairos Ešerys.
Už ežero vienodai kala kuolą —
Prie jo bus nakčiai rišamas Arklys.

Drugeliai žalią kopūstienę verda,
Salotas skina Laumžirgis, jų brolis.
Aš sėdžiu, atsivertęs Žiulį Verną —
Aš kapitonas — šiandien man vienuolika.

Valtelės supas ežere kaip skiedros
Aukštam danguj — kiek debesų laivų!
Ir kregždės — vėjo gaidos — ant laidų
Suskamba tylumoj: bus šiandien giedra!..

Žuvies pasaka

Taip pasakojo man žuvis
Žuvų kalba tylia:
Gyveno sykį batsiuvys,
Du batai ir Yla.

Turėjo dūdą batsiuvys
Ir pūtė ją prieš vėją.
O batas, pavarde Kairys,
Kasdien į kairę ėjo.

Yla ir kiauras Dešinys
Iškėlė Vestuves.
— Ak! — Sienai skundėsi Vinis —
Nepakvietė manęs...

Ir mėnesienoje Vinis
Nusiskandino...
Taip baigė pasaką žuvis
Susigraudinus...

Didysis išmatavimas

Aš iškeliausiu auštant
Pirmai Birželio dienai,
Per Pusryčius ataušusius
Tolyn, link Vakarienės.

Paimsiu su savim tik
Aš vartelius ir katiną...—
Kokia ta Vasara plati,
Žalia ir neužmatoma!..

Pažvelk! Žalyn į žalumas
Žali banguoja plotai —
Ar galima, negalima
Ją visą išmatuoti?

Nuo Paskutinio karto
Ligi Pirmosios snaigės —
Sustabdžiusios prie vartų
Paklausė šitaip sraigės

Nuo Ryto ligi Vakaro,
Į aukštį ir į plotį...
Koksai didumas Vasaros
Mums reikia sužinoti.

Ar tilps ten mūs nameliai?
Salotų žalios stotys?
Ar nesibaigia kelias
Už Perkūnijos penktosios?..

— Raminkitės, panelės,—
Juk vartelius nešuosi.
Neleisime į kelią
Mes Vasaros žaliosios.

Lai rudenėti pratinas...
O jei paspukt bandytų —
Tai žaliaakis Katinas
Ją greitai pasivytų!

Paduosiu Vasarą į teismą,
Kreipsiuos į Mėnulį!..
O termometrui baisiai keista —
Slepiasi už Nulio.

... Aš pabundu rudens pakalnėj
Niekur nenuėjęs.
Ir parveda mane atgal
Sesuo — Pirma Rugsėjo.

Sapnas apie netikrą draugą

Sapnavau aš mišką —
Rinkome grybus
Ir sutikom mešką —
Ak, kas bus, kas bus?

Pranas į berželį ropščias —
Tupi ant šakelės.
Aš į tą šakelę — pokšt! —
Atmušiau galvelę.

Akyse sužybsi
Kibirkštys raudonos...
O meškutė šypsos
Kaip teta — maloniai.

Pasikrapščius ausį
Praną ji sugėdina —
Tas netikras draugas,
Ant šakos kur sėdi!

Rišas servetėlę,
Šaukštą pagalanda —
Pranas it paukštelis
Mirksi nusigandęs.

Kaip oželis šaukia:
— Ak, baisi diena! —
Aš esu jo draugas,
Bet šaka — viena.

O meška gauruota —
Gėdos nė trupučio —
Aš dar negaruoju,
O jinai jau pučia.

Ir gražiai mane pabarsto
Kiškio kopūstėliais,—
Ar nesi surūgęs kartais
Mielas bernužėli?

Aš labai nemėgstu
Surūgusių vaikų...—
Išsitraukia lėkštę —
Darosi klaiku.

O beržely Pranas
Jau iš siaubo rūksta...
Laimei, sapnas mano
Ima ir nutrūksta...

— — — — — — — — —

Rytą Praną susitikęs
Kaip kirtau per ausį! —
Mielas Pranai, nesupyki,
Tu netikras draugas!

Svetimam sapne

Aš pro Vasaros pusę ėjau, keliavau
Ketvirtadienį, girtas nuo vyšnių lietaus
Ir į sapną netyčia visai pakliuvau
Nepažįstamo liūdno žmogaus.

O sapnavo jis vieškelius baltus,
Pievoj žydinčius vėjo malūnus,
Žalią ežerą, mėlynus kalnus,
Ir pavasarį, kokio nebūna.

Kaip drugelių būrys — margą rytą,
Pūko debesis — žolę po kojom,
Ir mergaitę, vardu Margaritą,
Kokią pats susapnuoti svajojau.

Margaritą — kaip vaikišką juoką
Ant uolos, po vaivorykščių tiltu...
Aš laimingas su elniais ten šokau —
Net apsivertė ežeras šiltas.

Ir vyniojos romanas nebūtas,
Bet buvo ten mano dangus...
Tik ėmė staiga ir pabudo
Nepažįstamas, liūdnas žmogus.

Ir išskrido malūnai, sugriuvo kalnai,
Apsupo lietus tartum tinklas...
Ak, kur tas žmogus? Kaip sugrįžt man tenai,
Kur šokau kaip elnias laimingas...

Nepažįstamo žmogaus skundas

Tada, kai žvaigždės ir mėnulis dingo,
Kai verkė vėjas tartum senas kranas —
Susapnavau aš sapną stebuklingą,
Kaip Fenimoro Kuperio romanas:

Ten horizontas — dyvinas kaip Alpės,
Kalnynai — lyg jaunuolio aukštas tikslas...
Ir ežeras iš nuostabos apalpęs —
Poliarizuotas paslaptingas stiklas.

Sidabro pusnys, edelveisų pievos,
Ir uolos — puikios tartum Lorelai...
Viršūnėje uolos — kaip jaunas Dievas —
Šukavo plaukus sapno karalaitė.

O aš uolos papėdėje giedojau
Vien apie tai, kokia graži jinai...
Staiga matau: į sapną įrėplioja
Kažkoks žmogelis batais purvinais.

Kad ims kaip kurmis baltą sniegą rausti,
Skeryčiotis ir bliauti tartum veršis,
Lyg būtų gavęs keptuve per ausį
Ar varžtelius pamiršęs prisiveržti...

Po žalią pievą trypia karo šeiką
Nelyg indėnas, sumedžiojęs skalpą.
Taip negražiai it kalakutas keikias —
Net gėlės užsimerkia ir apalpsta.

Ir baltą sapno karalaitę mano
Jis už parankės vedasi, matau:
— Taksi! Pas Šnicelį. Į restoraną!
Aš šoku vytis jų... Ir pabudau.

Sapnų generalinis sekretoriau —
Kaip tokioje šaly gyvent, paaiškink,
Kur lenda batais purvinais, kas nori,
Į sapną lyg į stalčių ar į laiškus...

SAFETY MATCHES

Yra toksai gyvenimas

Ta silkė, kuri nupiešta ant degtukų
dėžutės,
Jau niekados neišplauks į audringąją
jūrą,
Nors turi svajonę, ir uodegą, ir pelekus —
Nepriklausomybės ir Laisvės jinai
nebeturi.

Parskrenda tartum lėktuvas

Arimai kaip suverstos raidės...
Saulė, paskendus ūkuos...
Pamiršto smuiko ieškodamas braido
Žiogelis Rugpjūčio laukuos...

Tušti Vasarojaus plotai...
Kažko susimąsčiusios upės...
Raudonos šermukšnių ugnelės parodys,
Kur šiąnakt Rugsėjui nutūpti...

Aš ten buvau

Ten medžiai — lyg protėvių rankos,
Kaip šiltas drabužis — rugiai.
Ten žiūri pro keturis langus
Sodybos — margieji drugiai.

Takeliai balti tartum siūlai,
Iš motinos rankų išbėgę,
Vidurnaktį, žydint mėnuliui,
Pavargę prie durų užmiega.

Apkloti žolynais žaliais
Baltai — tartum rūkas — sapnuoja,
Kaip nešdavo — niekur — kadais
Basas mano vaikiškas kojas.

Aš perėjau Didelį Lauką
(Tolyn vis tolyn gyveni...)
Bet laukia manęs — vis dar laukia
Žaislai apdulkėję seni.

O dulkės vis krinta ir krinta
Tokios sunkios tarsi Niekados —
Aš stoviu šalia — o tarytum
Už Devintosios kalvos.

Per dulkes pūškuodamas skuba
Manęs pasitikt Traukinys,
Iš džiaugsmo lyg sporto žvaigždutė
Pašoka aukštai Sviedinys.

Džiaugsmingai suloja Šunelis,
Ropoja artyn Traktoriukas,
Ir suplaka tankiai širdelė
Žaislinio, pigaus Laikroduko.

Šuoliuoja Žirgelis medinis
Ir žvengia, ir kūliais vartos,
Riaumoja Meškiukas pliušinis,
O aš — pamiršau net jo vardą.

Jie kalbina, verkia ir juokias,
Ir ropščiasi man ant galvos...
Tik aš jau seniai nebemoku
Žaislų stebuklingos kalbos...

Sapnų rinkėjai

Ten kūliais vartosi žuvėdros basos,
Ten lėktuviukas nardo taip giliai,
Kad atsidūsta debesų Kaukazas —
Aptingę baltagauriai gyvuliai.

Kiekvieno žvilgsniui ten pakanka vietos,
Tenai tarytum stirninas eiklus
Bėgioja naktimis jauni poetai,
Naivių mergaičių rinkdami sapnus.

Ir surenka, ir dailiai surūšiuoja,
Surimuoja,— ir kas dvi savaitės

Į Redakudakciją važiuoja,
Pasikinkę baltą kumelaitę.

Uždainuoja: tai gražiai važiuojam!
Meilės eilės pilnos įkvėpimo!..
Kumelaitė uodegą kilnoja —
Kumelaitei, matot, iškvėpimas...

Rieda ratai į pakalnę greitai,
O Redakudaktorius jau ranką
Tiesia. Jei nespausdins — ir nereikia!
Skriskite, sapnai, atgal į dangų!

Skrenda ir pavirsta debesėliais:
Vienas — lašas, kitas — dar lašesnis.
Ir nuplauna žolę,
Pilką akmenėlį —
Žemė už eilėraščius gražesnė!

Mikas net supyko: — Eikit sau jūs!
Bet ugnies kareiviai nejuokauja:
Debesėlį čirkšteli perpus —
Ašarų pasipila lietus.

Ir, Kelnes pražiodinę, sugirdė
Kibirą vandens, paklausė širdį,
Ir nuo gaisro bei kitų ligų
Davė du litrus žuvies taukų.

Lygintuvą, po lietaus ataušusį,
Išgabeno į metalo laužą —
Kad galva nekaistų, davė citramono —
Nėr lygybės šiam pasauly, ponai!

Lygintuvas ir Kelnės

Lygintuvas lygino kelnes,
Net paraudęs iš piktumo, nes
Jam per prastos, matot, kelnės margos —
Šaukia: — Ne tokiam aš gimęs darbui!

Lygint galvas, kalnus ir atlyginimus,
Vieškelius, kelius ir įsitikinimus...
Lygint pasišiaušusias mintis —
Štai kur lygintuvo paskirtis!

Ir sukliko tartum iš tribūnos —
Viskas lygu, broliai, turi būti!
Turi būti Povilas ir Petras
Lygūs: lygiai po pusantro metro.

Stabteli, galvoja, kas toliau?
Jis galvoja — kelnės rūksta jau.
Šaukia vargšės Kelnės apatinės
Į pagalbą gaisrinę mašiną.

Atvažiavo gaisrininkų kuopa,—
Dovanojo Kelnėms žydrą lopą,
Čiupo debesėlį užu sprando:
— Mikai! Atiduok geruoju vandenį...

Katinas ir Taburetė

Vakar lygiai po lietaus
Katiną aš sutikau —
Skambino iš automato
Jis į Pieno kombinatą.

Panašus į taburetę —
Keturiom kojelėm.
Visas šlapias tartum skėtis
Čiulba į ragelį:

— Gal jums reikia sargo?
— Gal jums reikia žvalgo?
Nebijau aš jokio darbo,
Kol esu nevalgęs.

Bet atsiliepia Buldogas:
— Mes pažįstam sargus tokius!
Skambink, tamsta, į Kalkutą —
Laukia keptas kalakutas.

Kalakutas gero būdo —
Nelipa atgal iš bliūdo
Jeigu į lėktuvą sėsi —
Vakar papietaut suspėsi.

Eina Katinas į kelią,
Nešas ašarų maišelį —
Pasikarsiu aš ant uosio,
Bet pelėms nepasiduosiu!

Pajutau aš Katinui
Didelę simpatiją —
— Einam pas mane, bičiuli,—
Šnicelis keptuvėj guli.

Kol nesi, tautieti,
Lietuvos pilietis —
Kur tu darbą rasi
Basas ir be paso!

— Ak! Teisybę jūs bylojat,—
Leteną man tiesia...
Diskutuojam ir gurkšnojam
Koką-kolą dviese.

O išgėrę — tuoj dainelę,
Kaip kačiukas vijo pelę —
Ta dainelė strykt į puodą —
Kelsim, ponai, puotą!

Bet supyksta Mamatėtis:
— Ką įleidai į namus?!
Rūsyje pelių kvartetas,
O tas katinas — nė krust!

Anei žvilgt, kur jų plyšys,
Tartum būtų koks veikėjas!
— Tai gerai — sakau,— kad šis
Katinas nesupelėjęs.

Taburetei bus jaunikis,—
O kai jiedu susituoks,
Pelės ir peliukas Mikis
Iš pavydo sprogs.

Bet atsako Mamatėtis:
— Ne pora jis Taburetei!
Nors abu vienodai tingi,
Bet charakteriai skirtingi.

Katinas tas eina,
Taburetė — stovi.
Ji prie stalo. Ei! —
Katinas jau lovoj!

— Mamatėti, tik nepyki,
Pamąstyki, pasakyki —
O kodėl gi Taburetė
Negalėtų šokt baleto?

Šokt su Katinu abudu —
Tai gražu, tai linksma būtų!
Apsiavę mano batais,
Taptų greitai laureatais.

Ir greičiausiai duotų Stalas
Taburetei tai medalį.
Mini sidabrinį kitą
Duotų Katinui pelytė.

Kojų kuo daugiau —
Šokti tuo smagiau!
Mamatėti, juos išmokyk
Pas Čaikovskį gulbių šokį.

Spruk į šalį, mažas broli,
Spinta tu — užsidaryk!
Dvejos rolės — ir gastrolės
Miegamajam kambary.

Juk yra toksai žaisliukas —
Ant vienos kojelės sukas!
O jei keturios, tai ką gi —
Bus gastrolės ir Čikagoj!

Spirs — ir atsispirs nuo Nulio —
Tuoj gastrolės į Mėnulį.
Galvos dvi, aštuonios kojos —
Kur tik nori gastroliuoji!

Ir, žiūrėk, danguj skylėtam
Spindi. Kas ten? Aišku —
Katinas ir Taburetė —
Dvi baleto žvaigždės.

Kur surasti save?

Keistą sapną sapnavau —
Kad ėmiau ir pradingau.
Gal mane kas nors ištrynė,
Kaip raides kempinė?

Juk kalbėjo kalbininkai,
Kad elgiuos netaisyklingai.
Ak, juk rūstavo Veiksnys:
— Ničnieko neveikia jis!

Sakė pulkas Sakinių,
Kad blogais keliais einu.
Tarė tarakonas Tarinys:
— Jis nenori būti savimi!

Barės rimtas Naudininkas:
— Nėr naudos iš tinginio!
Galininkas trankė stalą:
— Tu prieisi liepto galą!

— Jis neaiškus tartum iksas!
Jis neturi jokio tikslo! —
Užgiedojo ta bjaurybė
Tikslo aplinkybė.

Vietininkas išsiskėtęs
Pagrūmojo: — Nėr jam vietos!
O Pažyminys priėjęs —
— Viskas aišku! — pažymėjo.

Aplinkybė gero būdo,
Išsižiojus pūtė dūdą:
— Tą nedorėlį berniuką
Atiduokim ištiktukams!

— Je! — Papildinys papildė —
Pokšt per galvą! — ir nuo tilto.
Tik Jaustukas atsiduso:
— Ak, kas bus, kas bus?..

O iš ryto nubundu —
Ir savęs neberandu.
Aidi tuščias kambarys —
Gal išėjo pro duris?

Į virtuvę žengiu —
Nėr manęs nė ženklo!
Atsidaro šaldytuvas —
— Ne, jo čia nebuvo!

Bėgu aš į kabinetą
Veidrodin pasižiūrėti —
Na ir siaubas ima, nes
Nėr nė veidrody manęs...

Jei mane surastum tu
Pakelėj kur paliktą,
Tai paskambink Nulis Du
Pasiimsiu kvailį tą.

Čia aš gyvenu

(prapuolusio draugo balsas,
rastas tuščiuose namuose, pirmadienį)

Miesto pakrašty —
Namas tartum rėtis
Dešinėn pakrypęs,
Lyg pasprukt norėtų.

Ne mamos, ne mano jis —
Tėtės Laisvas Plotas —
Renkasi kompanija
Įvairi, spalvota.

Vienas dėdė — Daktaras,
Kitas — Palovinis.
Trečias — Kiemo Aktorius...
Brisius iš Žvėryno.

Graudžiai durys užkukuoja —
Dvi gegutės neša vyną.
Mano tėtis ploja,—
Bet vardų nežino.

Geria — lapai krinta,
Supasi mėnulis...
Aktorius — iš principo,
Daktaras — iš hatelio.

adidas

Po stalu ropodamas
Staugia dėdė Brisius:
— O! Aš dar parodysiu!
Aš dar padarysiu!

Kai taip garsiai — argi
Begali tikėti?
Bet padarė kartą
Ne į tualetą...

Dvi gegutės jaunos
Aktorių paguodžia:
— Jūs vaidinat šauniai
Katiną ant puodo.

Aktorius kinkuoja:
— Tamstos turit racijos.
Eisiu nuo rytojaus
Į multiplikaciją.

Aš pakelsiu kiną!
Aš vaidinsiu Leniną!..
Juokias Palovinis:
— Jūsų nosis mėlyna.

— Tamsta! Tai nesąmonė! —
Kelia kairę Aktorius.
— Dar po šimtą gramų! —
Suka vairą Daktaras.

O po suolu tartum
Sliekas ant asfalto
Susirangęs knarkia
Palovinio paltas...

Ir tėvelis švintant
Lieka baisiai vienas.
Rūsčiai girgžda spinta,
Artinasi sienos.

Visas susigūžęs
Dreba ir vaitoja jis...
O! Kaip šaipos tuščias
Butelis po kojomis.

— Tėti, duok man ranką,
Nebijok nakties tu.

Prie tamsaus, prie lango
Pasėdėkim dviese.

O pro langą šitą
Žvaigždės dvi kaip žvakės —
— Tėti, tai mamytės
Mūsų šviesios akys...

O mamytė mano
Viską mato, girdi —
— Tėti, šiąnakt mamai
Baisiai skauda širdį.

Pavartykim dviese
Nuotraukas senąsias —
Ten, kur dienos šviesios,
Didelis pavasaris.

Ten, kur virpa lapas
Ant šakos Agrastijos
Pasibelsiu aš į
Seną fotografiją.

Pasibelsiu tyliai
Tyliai vieną kartą,
Kur mama mus myli,
Šypsosi prie vartų.

Ir mama dulkėtus
Vartelius atkels...
— Nebegrįšim, tėti,
Niekados atgal...

Laikas

Laikas niekados nelaukia,
Keistas jis kaip sniegas —
Buvo, rodos, jo per daug —
Nebeliko nieko.

Laikas gydo kaip garstyčios,
Žeidžia tartum peilis
Ir, atrodo, kartais tyčia
Elgias atbulai jis.

Štai guli tu susiraitęs —
Gruodis, Gripo metas —
Šliaužia Laikas tartum sraigė,
Kojeles pametus.

Kai stotin vėluoji tu —
Traukinukas žiūri —
Laikas lekia tartum du
Tūkstančiai kengūrų.

Atsitinka, pasitaiko —
Laikrodžiai sustoja —
Nesustoja niekad laikas —
Bėga, nors be kojų.

Kur — nežino šito niekas,
Nieks jo nesulaiko...
Laikas niekados nemiega —
Jis neturi laiko.

Kvailas eilėraštis

Parašysiu eilėraštį kvailą,
Bus kvailesnis jisai už kitus.
Bet ir tokio, ir tokio man gaila,
Pagailėtum gal tokio ir tu?

Ir jisai baisiai nori gyventi
Šioj knygelėj, nors gal ir nevertas...
Jeigu skaito kas nors jį — jam šventė!
Deklamuoja — iš džiaugsmo jis verkia...
— Ar priimsit jį savo šeimynon? —
Aš eilėraščių klausiau kitų,
Ir atsakė visi jie: — Tegu,
Lai gyvena sau mielas kaimynas.

Na, bet ką pasakysi gi tu,
Kurs skaitai jį kaip tik šiuo metu,—
Jeigu leisi jam knygoj gyventi,
Bus ir man — kaip eilėraščiui — šventė.

Eilėraštis su plyta

Kartą — ne kitą, o šitą
Radau aš ant vieškelio plytą —
Guli plačiai išsižiojus
Kaip sekmadienis užsisvajojus.

— Ko tu guli čia, vargšele?
— Neberandu, mielas, kelio.
— Na ir galvelė tų plytų —
Taigi ant kelio guli tu!

Plyta gražiai padėkojus
Leidos kaip kelnės į kojas,
Per Ignaliną — į Zarasus
— Užsirašyk,— šaukia,— adresą!

Jau rašai? Gerai!
Miestas — Zarasai,
Mūrikas į Sieną turi
Ten mane įmūryt.

Surasi nesunkiai:
Gatvė — Neries,
Namas — Aštuntas,
Pirmoji plyta iš kairės!..

Taip išsiskyrėme mudu —
Pravirko kišenėj Klijai...
Molio plyta gero būdo —
Laiškus rašysime jai...

Eilėraštis su nosimi

— Kam tu nosį rakinėji?
— Neatsirakina —
Štai ir uostyk! — kas išėjo...
— Gal pakeisti spyną?

— Kad buvau aš parduotuvėj —
Tik spynos nebuvo...
— Kaipgi tu gyvent galvoji,
Jeigu neatveš rytoj jos?

Ką čia daug galvosi! —
Naują dirbsiuos nosį.

Eilėraštis kraugerys

Ak, sakykit, brangieji, ar žinot,
Kaip kūrybinės kančios kankina?!
Kol eilėraštį šitą sutvėriau
Kiek man kraujo jis — chamas! —
išgėrė.

Kiek dienų ir naktų jis kankino!
Kiek man nervus ir skrandį gadino!
Mat poetas,— gal būt jūs ir žinot —
Nevalgo, kada įkvėpimas.

Aš Alyvų sodely kentėjau,
Ant parketo aš kryžium gulėjau...
O turėjau vis tiek parašyti
Eilėraštį. Ir būtent šitą.

Aš rašiau jį prie gęstančios žvakės —
Kaip pelėdai išsiplėtė akys.
Tarp vaiduoklių rašiau jį palėpėje —
Sąvartynan išvežti man liepė Jį.

Aš bandžiau jį rašyt rytui švintant —
Krito raidės kaip mūšyje krintama.
Aš bandžiau jį rašyti ant stogo —
Šešios raidės ir Daugtaškis sprogo.

Aš bandžiau jį rašyt šalia kapinių,
Pasigavęs nakčia juodą katiną —
Mėnesienoj raides juodas grūdau
Ir vis tiek teišėjo man... (?)

Tad sakau jums, jaunieji poetai,
Kad rašyti verčiau nepradėtumėt,
Užuot siuntę eiles į „Aitvarą" —
Paleiskite gyvą aitvarą.

Eilėraštis apie eilėraštį

O eilėraštis — jis tartum laivas,
Uoste paliktas, baltas ir liūdnas,
Jis gyvena, kada tu skaitai jį,
Neskaitai — jo tarytum nebūna.

Laivas plaukia tolyn per marias...
Štai tu paimi knygą ant rankų —
Ir eilėraštis skleidžia bures,
Verčias puslapiai kaip jūros bangos.

Ir eilėraštis šiandien laimingas,
Kaip piratų būrys, auštant rytui,
Kai aplinkui — tiktai vandenynas,
Bet neatrastos salos matyti.

Tu pamiršti jį greitai gali —
Jis nuskris kaip žuvėdra į tolį...
O vis tiek, o vis tiek pasiliks
Atminty paukščio plunksna baltoji...

tinis eilėraštis.

Šis eilėraštis bus paskutinis —
Nerašysiu daugiau —
Užgeso kūrybos ugnelė krūtinėj,
Veltui įpūst ją bandžiau.

Skiltuvą tryniau ir pintį,
Vaikiausi nekaltą degtuką...
Žvaigždės padangėje spindi — krūtinė
Šalta tartum šimtas varliukų.

Rymojau ties atsuktu dujinės čiaupu,
Gėriau benziną tarytum arbatą,
O vakar, įlindęs į šiaudus,
Prarijau prieštankinę granatą.

Ak! Veltui ir ta granata, ir benzinas,
Ir veltui degtukų pulkai...—
Vis tiek neįsižiebė niekas krūtinėj —
Tik sudegė Tėvo namai.

Turinys

Gedimino sapnas / 3
Jei nebijai skraidyti / 3
Bėglys / 4
Du drugeliai / 4
Debesys / 4
1990-ųjų žiema / 5
Kur yra, seneli, tavo dantys? / 5
Senelio žodis / 5
Eilėraštis draugams / 6
Pavasario naktys / 6
Pirmosios meilės daina / 6
Pirmasis išsiskyrimas / 6
Mintys / 8
Šautuvas / 8
Yra šalis / 8
Nenoriu būti kareivis / 8
Žiema / 9
Dvylika eilučių nežinau apie ką / 9
Ipolitas / 9
Diena, kurios nebuvo / 9
Gyvenimas kaip žemė / 10
Sekmadienis / 10
Miegas / 10
Keliauk atsargiai / 11
Pelės / 11
Sena nauja daina / 13
Žalias kirminėlis / 13
Tarakonas / 13
Musė / 13
Kamuolys / 14
Svečiuose pas Žibutę / 14
Keistas švarkas / 14
Vaikystės dienos / 16
Sniegui krintant / 16
Kalė tėvelis... / 16
Žemės sapnas / 16
Trobelė prie miško / 17
Du vikšrai ir sapnas / 17

Kaklaraištis. 1980-ieji / 18
1975 / 18
Toks Jonaitis / 18
Toks Juozapaitis / 19
Jeigu būčiau... / 19
O jeigu aš būčiau Gyvatė / 21
Kaip tu gyveni? / 21
Ak, koksai aš būčiau nusiminęs / 21
Keistas seniai nematyto tėvelio pasiaiškinimas / 22
Eina garsas / 22
Toks aparatas / 22
Vabalėlis / 23
Kas čia buvo? / 23
Pavasaris su varle / 25
Širdis / 25
Lietus sekmadienį / 25
Žaibas akyse / 25
Sekundės ir aš / 26
Baladė apie Geležį / 26
Vakaras su Lietumi / 27
Belaukiant Balandžio / 28
Atlydys / 28
Kelionė pro drakonų pusę / 30
Apsilankymas Juokosferoje / 30
Sukilimas / 31
Juokosferos pokštai / 31
Viso gero / 32
Tragedija palėpėje / 33
Diržas ir aš / 33
Ne kiekvienam Mėlynas Dangus / 34
Baltoji gimimo naktis / 34
Ugnelė / 36
101 : 0 / 36
Labai daug labų / 37
Žemės pabudimas / 37
Senas kilimas / 37
Baladė apie šachmatų žirgus / 38
Pieno fabrikėlis / 39
Žalias pareiškimas / 39
Automobilio kelionė / 39
O gal tai — Metro? / 40
Spalvota puota / 40
Žemės vidurys / 40
Tylūs klaustukai / 42
Maži miesteliai / 42
Subrendę miestai / 42
Pasimatymai / 43
Nėra blogo, kuris neišeitų į gera / 43
Mano senelio pasakos / 44
Keturios raidės / 44
NKVD šalis / 44
Sugrįžimas / 44
Pradžia apie Mūriką / 45
Mūrikas ir Sidabrinis kambarys / 45
Mūriko skundas dėl žvaigždelės / 47
Kur išeina Mūrikas / 47
Dėdės Juozo pamokslas / 48
Sakmė apie Ramanauską / 48
Keistas atsitikimas su Ramanausku / 49
Sakmė apie Riaubą / 50
Mafijos įkūrimas / 50
Prokuroro mirtis / 52
Pasiryžimas / 53
Man paprašius, Elektrai panorėjus / 53
Rabarbarų karo sapnas / 54
Keistas katinas / 55
Baladė apie Auksinę kurpaitę / 55
Melodija / 57
Gimtadienis Zarasuose / 57
Žuvies pasaka / 57
Didysis išmatavimas / 57
Sapnas apie netikrą draugą / 58
Svetimam sapne / 59
Nepažįstamo žmogaus skundas / 59
Yra toksai gyvenimas / 61
Parskrenda tartum lėktuvas / 61
Aš ten buvau / 61
Sapnų rinkėjai / 61
Lygintuvas ir Kelnės / 62
Katinas ir Taburetė / 62
Kur surasti save? / 64
Čia aš gyvenu / 64
Laikas / 67
Kvailas eilėraštis / 67
Eilėraštis su plyta / 67
Eilėraštis su nosimi / 68
Eilėraštis kraugerys / 68
Eilėraštis apie eilėraštį / 68
Paskutinis eilėraštis / 69

VYRESNIAM MOKYKLINIAM AMŽIUI

ERLICKAS Juozas. ŽALIAS PAREIŠKIMAS
Redaktorius J. Mečkauskas
Meninė redaktorė L. Tulytė
Techninė redaktorė O. I. Vinkevičienė
Korektorės L. Vasiliauskaitė, N. Žukauskienė

Duota rinkti 1991 06 05
Pasirašyta spaudai 1992 04 06
Leidinio Nr. 060/982
SL 258
Formatas 84×108 1/16
Popierius ofsetinis Nr. 1
Garnitūra „Tip Taims", 12 punktų
Fotorinkimas
Ofsetinė spauda
7,56 sąl. sp. l.
7,98 sąl. spalv. atsp.
7,29 apsk. leid. l.
Tiražas 14 000 egz.
Užsakymas 1512
Kaina sutartinė
„Vyturio" leidykla, 2600 Vilnius, Algirdo 31
Spausdino „Spindulio" spaustuvė, 3000 Kaunas, Gedimino 10.